

PALIAUBŲ PASIŪLYMAS SUSKALDĖ IZRAELI

ČIKAGOS JAUNIMO KONCERTAS PASIBAIGĖ KRUVINOM RIAUŠĖM

CHICAGO. — Miesto Parkų valdyba surengė jau kelis koncertus miesto jaunimui, tuose koncertuose buvo mažesnių susistumdymų, tačiau pirmadienio koncertas Grant parke virto riaušėmis, kova su policija. Trys jaunuoliai buvo peršauti, du šešiolikos, vienas 18 metų. Sužeisti 28 policininkai, jų tarpe vienas pavarde Martinkus. Suimta 65 asmenys, sudeginti trys automobiliai. Po mūšio Grant parke grupės jaunuolių pasipylė į miesto centro gatves. Išdaužyta šimtai langų. Iš jų išplėtos prekės. Nukentėjo Pick-Congress viešbutis, netekęs 17 didelį langų, Goldblatts, Marchall Field, Sears, Carson Pirie Scott, Brooks Brothers, McMahon-Till Florists, Fanie May Candies, Abercombe Fitch ir daug kitų.

Miesto pareigūnai galvoja, kad koncerto klausytojų tarpe buvo grupės jaunuolių pasirodysiu koncertą išardyti. Policija konfiskavo dežę vinių, kurios buvo mėtomos į policiją. Minia turėjo grandinių, lazdy, plytų. Daugiausia buvo naudojami vyno ir kitų gėrimų buteliai. Įvairūs alkoholiniai gėrimai, marijuana, kiti narkotikai koncerto dalyvių tarpe buvo laisvai naudojami.

Riaušės prasidėjo, kai grupė klausytojų ėmė reikalauti, kad tuoj pasirodytų seniai laukiama "Sly and the Family Stone" muzikos grupė. Per šios grupės ankstyvesnius pasirodymus jau buvo neramumų Čikagoje ir kituose miestuose. Kai kurie grupės nariai dėl to nenoromis koncertus eina. Du kartus tos grupės koncertai buvo atšaukti. Minia todėl reikalavo, kad ji tuoj pasirodytų, o nekantrūs ėmė brautis ant scenos ir daužyti ten įrengtus garsintuvus ir kitus aparatus. Kai pasirodė policija atstatyti tvarkos, jaunuolių minia puolė policininkus.

Minia sudaužė įvairių koncerto įrengimų už 15,000 dolerių. Kiek nuostolių padaryta krautuviams dar neapskaičiuota. Sakoma, kad koncerto paklausyti susirinko apie 50,000 jaunuolių. Be didesnių grumtynių su policija, įvyko mažesnių susimūšių tarp atskirų grupelių, tarp juodų ir baltų.

Šios riaušės gali nutraukti šitokių koncertų planus ateičiai. Kada jaunimas susirenka toli laukuose ir ten klausosi įvairių savo "muzikos herojų", dar nėra tiek pavojinga, tačiau rengti tokius masinius koncertus pačiame miesto centre yra neapgalvotas, neatsargus žingsnis, kurių ateityje reikėtų vengti.

Kinijos premjeras pagyrė prancūzus

PARYŽIUS. — Prancūzijos santykiai su komunistine Kinija vis gerėja. Kinijos premjeras Chou En Lajus pasirodė prancūzų televizijoje, kur jis pareiškė, kad Kinija ir Prancūzija abi priešinasi didžiųjų valstybių dominavimui pasaulio reikaluose. Tokia buvusi gen. Charles de Gaulle politika.

Kinijos premjeras reikalavo, kad Amerikos karinės jėgos pasitrauktų iš Korėjos, iš Vietnamo ir iš "Kinijos provincijos Taivano". Praėjo laikas, kada kelios didžiosios galybės sprendavo pasaulio likimą. Ši mita reiki visiems laikams sutriuškinti, — pareiškė Chou En Lajus.

WASHINGTONAS. — Azijos Išvystymo Bankas suteikė Indonezijai 10 milijonų dolerių paskolą trąšų įmonės išplėtimui.

IŠ VISO PASAULIO

SEOULAS. — Pietų Korėjos lėktuvai jūroje pasivijo ir nuskandino šiaurės Korėjos greitlaivį, kuris bandė priartėti prie P. Korėjos krantų, matyt, iškelti šnipus ar pasiimti agentus. Susisaukęs su pakrančių sargyba, komunistų laivas bandė pabėgti tačiau greit iššaukti lėktuvai laivą nuskandino.

CLEVELANDAS. — Negras meras Stokes Clevelando policijos viršininku pakvietė atsargiai išėjusį negrą aviacijos generolą Benjamin Davis. Tas trumpą laiką pabuvęs policijos vadu, pasitraukė, paskelbdamas, jog miesto valdžia jam nedavusi pakankamai paramos, bet rūmusi "policijos priešus".

PNOMPENHAS. — Kambodijoje komunistų apsuptame Kiriab mieste įvyko mūšiai, po kurių Kambodijos kariuomenė su dideliais nuostoliais pasitraukė.

LONDONAS. — Vyriausybės paskirtas teismas, ištyręs uostų darbininkų ir darbdavių argumentus, paskelbė sprendimą, kurį jau priėmė darbdaviai. Darbininkų unijos vadai dar svarsto tą pasiūlymą, kuris žymiai pakelia uosto darbininkų uždarbus.

SEOULAS. — Amerikos ir Pietų Korėjos ekspertai šią savaitę svarstys, kaip sustiprinti P. Korėjos karines jėgas, kad jos galėtų gintis nuo komunistų ir jo Amerikos kariuomenės išvežimo. P. Korėja turi didelę, 600,000 vyrų kariuomenę, tačiau jai dar daug ko trūksta.

WASHINGTONAS. — Po ilgo pertraukos vėl pradėjo skraidyti nauji amerikiečių kovos lėktuvai F-111, kurie dėl įvairių techninių problemų buvo sustabdyti gruodžio mėnesį, kada Nevadoje vienam lėktuvui nukrito sparnas. Amerikos aviacija turi 230 F-111 lėktuvų. Jie visi bus išbandyti iki sausio mėnesio.

BUENOS AIRES. — Argentinos policija ryšium su buvusio prezidento Aramburo pagrobimu ir nužudymu, suėmė jau antrą katalikų kunigą Fulgencio Alberto Rojas.

WASHINGTONAS. — Vyriausybės valdininkai ištyrė, kad keli Kalifornijos senelių slaugymo namai ima iš valdžios "medicaid" mokėjimus, nors jų gavėjai yra mirę ar pasitraukę iš slaugymo namų.

WASHINGTONAS. — NASA paskelbė, kad yra rengiami du erdvėlaiviai, kurie be įguly skris į Venerą ir Merkurijų, kur iš arti filmuos jų paviršius ir rinks įvairius mokslinius duomenis apie tų planetų atmosferą.

Helsinkio aerodrome jaunas darbininkas tik nušlavė išlietą raudoną kilimą ir bando nepastebėtas pasišalinti, nes jau atvyko Irano šachas ir jo žmona, imperatorienė Fa'ah Diba. Toliau stovi suomių garbės sargyba, kai kurie juokiasi iš jaunuolio sumišimo.

PRASIDĖJO MANSONO TEISMAS

LOS ANGELES. — Po ilgų legalinių pasirengimų Los Angeles prasidėjo hipio Mansono ir jo palydovų, vadinamos, "šeimos" teismas. Mansonas ir trys jaunos merginos kaltinamos žiauriomis septynių asmenų žmogžudystėmis, jų tarpe aktorės Sharon Tate, nešios jau devintame mėnesyje, papiovimu. Kaltinamųjų gynėjas, irgi hipis Kanarek protestavo dėl buvusios Mansono šeimos narės, Linda Kasabian parodymų. Ji savo akimis matė Mansono gaujos darbus ir dabar liudija prieš jį. Advokatats tvirtina, kad liudininkė Kasabian negali liudyti, nes ji esanti nepilno proto, turėjusi net 300 LSD narkotikų sukeltų "kelionių".

Pats Mansonas praėjusį penktadienį pasirodė teisme su antkakto išpiantu kruvinu kryžiumi. Pirmadienį tokiais kryžiais pasipuošusios pasirodė ir trys kaltinamosios: Susan Denise Atkins, Patricia Krenwinkel ir Leslie Van Houten.

Mansono istorija yra charakteringa paskutinio dešimtmečio Amerikos jaunimo pasinešimui į įvairius narkotikus. Jis yra 35 metų amžiaus, tačiau 17 metų yra praleidęs kalėjimuose, o prieš tai — įvairiuose vaikų namuose, prieglaudose. Kalėjime išmokęs groti gitarą, užsiauginęs plaukus Mansonas įsijungė į San Francisco hipių gyvenimą. Vėliau surinkęs savo "mokinių" grupę ir pasiskelbęs naujos religijos pranašu, Mansonas išsikraustė į Kalifornijos dykumą. Čia imdami narkotikus, vogdami ir paleistuvaudami gyveno Mansono "religijos" pasekėjai. Mansonas pats "priimdavo" naujas merginas į savo šeimą, jas "išbandydamas". Kai policija grupę suėmė, joje buvo 9 merginos ir 5 vyrai.

Mansono grupė pirmiausia nužudė Gary Hinman, supiaus-tinamas jį peiliais. Mansonas pats žmogžudystėje nedalyvavo, pasisūdamas merginas. Hinmanas nužudytas reikalaujant iš jo pinigų. Kitame "žygyje" buvo nužudyti: Sharon Tate, Jay Sebring, kavos įmonės paveldėtoja Abigail Folger ir Voic-cyck Frokowsky. Šioje masinėje žmogžudystėje merginos peiliais ir Watsonas, Mansono dešinioji ranka, revolveriu, padarė "nešvarų darbą". Todėl Mansonas, nusivėdęs kitą naktį grupę į Leno La Bianca namus, pademonstravo, kaip reikia "švariai" su peiliu žudyti. Nužudyti kūnams dar neatšalus, Mansonas su grupe pavakarieniavo iš savo aukų šaldytuvo ir išsimaudė jų vonioje.

BUDAPESTAS. — Vengrijos komunistų partijos 10-tas kongresas šaukiamas lapkričio 23 dieną.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Čikagos miesto meras Daley pasmerkė pirmadienio riaušes Grant parke ir miesto centre. Jis pabrėžė, kad toks neišprovokuotas, be pagrindo smurtas gresia visuomenei, gresia Amerikos laisvėms. Visuomenė turės gintis. Koncertų jaunimui ateityje nebebus.

Waukegano mieste meras atleido 61 policininką, kurie streikuoja reikalaudami didesnių atlyginimų.

Buvęs prez. Johnsonso vyriausybės prokuroras Katzenbachas pareiškė senato komitete, kad Vietnamo karas buvęs — klaida. Prie jos prisidėjęs ir kongresas, duodamas prezidentui Johnsonui didelę galią.

Egipto vyriausybė uždarė dvi radijo stotis, kuriomis nardojosi arabų partizanų organizacijos. Jos kritikavo prezidentą Nasserį už Amerikos pasiūlymą priėmimą.

Pietų Vietname padidėjo skilimas tarp prezidento Thieu ir viceprezidento Ky. Du Thieu patarėjai pasitraukė iš pareigų, kai prezidentas juos apkaltino "atsakomybės jausmo" trūkumu.

Valstybės prokuroras Mitchell pareiškė, kad jis neleis pietuose jokių dvigubų mokyklų. Visos turės būti integruotos.

Net 60 didžiųjų Amerikos B.52 bombonešių daugė komunistų pozicijos Laos ir P. Vietnamo pasienyje. Lėktuvai trukdė komunistams gabenti karinę medžiagą Ho Chi Minho keliais. Lėktuvai numetė virš 1,000 tonų bombų.

Prezidentas Nixonas ketvirtadienį turės Los Angeles mieste spaudos konferenciją.

LONDONAS. — Apie 100 juodų jaunuolių demonstravo Londone prieš policiją, kuri nekalčiai suėmė keturis negrus. Muštynėse buvo sužeisti keli policininkai, 11 asmenų buvo suminti.

CLEVELANDAS. — Demonstracijose prieš karą buvo sužeisti trys policininkai ir suimta 12 jaunuolių. Šie bandė su trukdyti "Kietų Kepurių" — statybos darbininkų "už karą" susirinkimą. Muštynės prasidėjo, kai viena senyva moteriškė išplėšė jaunai merginai iš rankų vietnamiečių komunistų vėliavą ir ėmė vėliavos kotu ją mušti. Prasidėjo kiti praeiviai, įsikišo policija.

GYNYBOS MINISTERIS M. DAYANAS GRASINA PASITRAUKTI IŠ VALDŽIOS

JERUZALĖ. — Manoma, kad šiandien paaiškės Izraelio vyriausybės atsakymas į Amerikos pasiūlytą 90 dienų karo paliaubų planą. Tas pasiūlymas suskaldė arabus, įnešė skilimą ir Izraelio vyriausybėje. Izraelio kabineto užsienio reikalų ir saugumo komitete yra keturi asmenys: premjerė Golda Meir, vicepremjeras Yigal Allon, užsienio reikalų ministeris Abba Eban ir gynybos ministeris Moshe Dayan. Sakoma, kad premjerė Meir ir gen. Dayanas yra nusistatę atmeti Amerikos planą, o Ebanas ir Allonas ragina jį priimti. Vicepremjeras Allonas jau viešai pareiškė, kad "mes turėtume priimti Amerikos planą, nors ir nesame visiškai patenkinti su visomis to plano smulkmenomis".

Ar legali japonų kariuomenė?

TOKIJO. — Japonijoje prasidėjo svarbi teismo byla, kurioje teisėjai turės nuspręsti, ar yra legali pagal Japonijos konstituciją, nauja japonų Gynybos Jėgų kariuomenė.

Byloje yra kaltinamas jaunas Gynybos Jėgų kareivis, kuris atsisakė klausyti karininkų. Jis platino lapelius, ragindamas kitus kareivius neklusyti vyresniųjų ir nedalyvauti riaušių dalinių apmokyme.

Kareivis Konishi neslepia, kad jis komunistas, nusistatęs prieš japonų karines jėgas, nusistatęs prieš Japonijos-Amerikos gynybos sutartį. Jis aiškina, kad neklusėjęs gynybos Jėgų karininkų, nes ta organizacija pati esanti nelegali, prieštaraujanti Japonijos konstitucijai.

Teismas dabar turės pasisakyti, ar Japonijos kariuomenė lauzo konstituciją, ar — ne. Kariuomenė yra ginkluota moderniais tankais, lėktuvais, karo laivais. Ji neturi ofenzyviųjų ginklų: bombonešių, lėktuvnešių ir atominių ginklų. Daug kas Japonijoje nekantriai laukia teismo sprendimo.

Protestai Indijai dėl Binh vizito

NEW DELHI. — Indijoje savo 10-ties dienų vizitą baigė Viet Congo "laikinosios vyriausybės" užsienio reikalų ministrė Thi Binh. Jos vizitas sukėlė daug ginčų pačioje Indijoje, kuri tos Viet Congo vyriausybės nepripažįsta. Ministrė Binh pakvietė Indijos užsienio reikalų ministeris. Dėl to pakvietimo buvo daug protestų "neutraliai" Indijos vyriausybei.

Pietų Vietnamo generalinis konsulas New Delhi pareikalavo, kad Indijos vyriausybė suimtų poniją Binh ir atiduotų ją, kaip krašto išdavikę, Saigone vyriausybei. Pačiame Saigone minia žmonių puolė Indijos konsulatą, nuplėšė ir sudgino vėliavą. Vietnamo indų kolonijos nariai laikė savo krautuves uždarytas, langus užkalts.

Iš Indijos Viet Congo ministrė išvyko į Ceyloną, kur ji buvo iškilmingai sutikta prokomunistinės Ceylono valdžios. Ceylonas neseniai pilnai pripažino Viet Congo "vyriausybę".

MADRIDAS. — Ispanijos užsienio reikalų ministeris Gregorio Lopez Bravo pareiškė parlamente, kad nauja sutartis su Amerika perduos visą amerikiečių bazių Ispanijoje kontrolę ispanams. Amerikiečiai bus laikomi tik svečiais. (

Izraelyje kalbama, kad gynybos ministeris Dayanas pagrasinęs atsistatydinti, jei bus paskelbtos karo paliaubos. Jis įrodinėja, kad 90 dienų tarpas duos Egiptui laiko taip sustiprinti Suez kanalo vakarinį krantą, kad Izraelio aviacija nebegalės ten įskristi. O tada Egiptas pasirengtų puolimui per kanalą.

Dayanas, be to, nenorįs atsitraukti iš kai kurių Izraelio okupuotų žemių, kurios, jo nuomone, reikalingos Izraelio saugumui. Be Golan aukštumų ir Tiranios lankos tvirtovės Činajaus pusiasalio pietuose, Dayanas norįs prijungti prie Izraelio Gazos pakraštį, tuo padidinant Izraelio priėjimą prie jūros.

Egipto prezidento Nasserio sutikimas su Amerikos planu stebėtojų laikomas labai drąsiu žingsniu. Nasseris arabų akys neteko pasitikėjimo. Jį pasmerkė ne tik Palestinos pabėgėlių partizanai, bet pasmerkė ir Alžiras, Sirija, Irakas. Tik Sudanas ir Jordanas parėmė Egiptą prezidentą, nors Jordane padėtis dar neaiški, nes čia labai stiprūs palestiniečiai. Jei per karo paliaubas Jordanas neleis partizanams puldinėti Izraelio, Jordano karaliaus gali lengvai netekti sosto. Jordano sostinės 75 nuosimčiai gyventojų yra palestiniečiai.

Pirmadienį Egipto lėktuvai pirmą kartą po ilgesnės pertraukos puolė Izraelio pozicijas prie kanalo. Įvyko oro kova, kuriose izraelitai giriasi numušę du Egiptą Mig-17 lėktuvus. Egiptas praneša apie vieną Izraelio lėktuvą numušimą. Izraelio žiniomis, po 1967 metų karo Egiptas neteko 107 lėktuvų, o Izraelis — 14.

Kinija kaltina Ameriką ir Japoniją

HONG KONGAS. — Komunistinės Kinijos spauda paminėjo 17 metų sukaktį nuo Korėjos karo paliaubų sudarymo. Ta proga Kinijos spauda piktai puolė Ameriką, kuri daugiausia trukdanti abiejų Korėjų suvienijimą. Amerika ir Japonija planuojančios naują agresiją Azijoje, planuojančios sulaužyti karo paliaubų susitarimą. Kinijos laikraščiai įspėjo, kad kinų liaudis stovi už šiaurinės Korėjos pečių. Jeigu kilsias naujas karas, Kinija padėsianti Korėjai nugalėti Amerikos agresorius.

LONDONAS. — Darbo ekspertų raportas paskelbė Britanijoje, kad čia darbininkų labai priimta "arbatos pertrauka" yra naudinga, nes darbininkai po jos geriau dirbą ir pakelia produkciją. Raportas rekomenduoja "arbatų pertraukas" įmonėse palikti.

Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandt

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KAPINIŲ SKLYPŲ SAVININKŲ DRAUGIJA Kviečia VISUS I

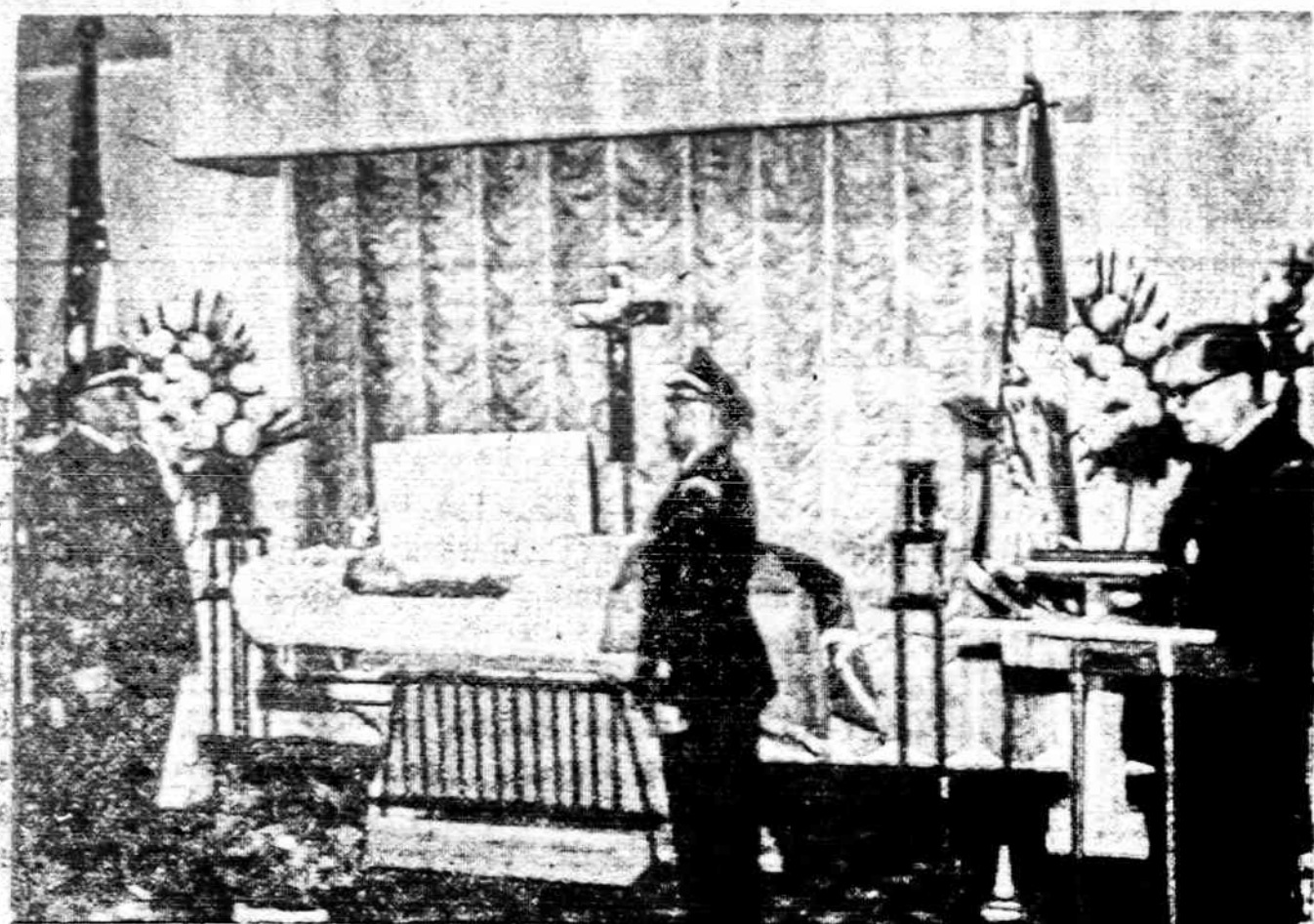
Linksmą P I K N I K A,

kuris įvyks šį SEKMADIENĮ, RUGPIŪČIO 2 DIENĄ BRUZGULIENĖS DARŽE, 8274 KEAN AVENUE, Willow Springs, Ill.

Jūsų laukia paslaugi užkandinė, atsigaivinimų baras ir įspūdingi šokiai, kuriems gros neprilygstamas JONIKO Orkestras. Bendruomenės Komiteto Pirm. A. Regis padarys pranešimą visiems rūpimais reikalais.

Pradžią 12 val. iki vėlumos.

Draugijos Valdyba ir Parengimų Komisija

Su šauliu A. Barančiuku šermyse atsiveikiniama praveda Algirdas Budreckas. Prie karto stovi Lietuvos šaulių sargyba. Foto P. Maletos.

SU A. BARANČIKU ATISVEIKINUS

Atsiveikinti su velioniu A. Barančiuku š. m. liepos 19 d., sekmadienį 8 v. v., Mažeikos — Evans koplyčioje susirinko daug žmonių. Velionis priklauso įvairioms lietuvių organizacijoms, todėl nemaža eilė susidarė kalbėtojų. Atsiveikiniama pravedė Algirdas Budreckas, kuris savo kalboje prisiminė velionio labdarą lietuvišioms organizacijoms ir nuveiktus jo darbus šaulių Sąjungai ir lietuvių.

Šaulių Sąjungos garbės narys ir Vytauto Didžiojo šaulių kuopos pirm. Vladas Išganaitis atsiveikinant su velioniu pasakė: „Mirtis žiauri gyvenimo tragedija, nes ji yra pasakutinė, kuriai nei vienas negali pasipriešinti. Ji atima šeimoms brangius, mylimus žmones, tautai nusipelnčius reikalingus žmones.“

„Brolis Antanas nebuvo turtingas popieriniais diplomais, bet jis turtingas nerašytais, niekad nenykstančiais geros sielos, žmoniškumo ir tautiško diplomais. Jis buvo sąmoningas lietuvis, idealus, pavaldingas šaulys ir geros valios žmogus. Iš pat jaunystės priklausė Lietuvoje šaulių Sąjungai ir čia atvykęs į Ameriką tuoj pat įstojo į Vytauto Didžiojo šaulių kuopą. Kaip lietuvių šv. Kazimiero Kapi-

nės valdybos pirm., negalėdamas asmeniškai dalyvauti atsiveikiniame su velioniu A. Barančiuku, prisitūtelė atsiveikiniama raštą. Šis atsiveikiniamas buvo Algirdo Budrecko perskaitytas.

ALGIRDO REGIO ATISVEIKINIMO KALBA

„Labai skaudu atsiveikinti su tais mūsų bendruomenės nariais, kurie nors ir visame pasaulyje išlaikyti, nenutrupejo nuo savo tautos kamieno ir nepaklydo mus supančių besprasmybės apraiškų klysteliuose.“

„Savo gyvenimo kelyje velionis Antanas visuomet išryškėjo kaip vienas iš lietuviško įsipareigojimo stulpų, kuriais remiasi mūsų ideologinių pastatų sienos. Jo sąmoningum-

mas mūsų tautinio gyvavimo laisvei.“

„Krikščioniškojo gyvenimo sampratoje su fizine mirtimi dar nesibaigia žmogaus gyvenimo vertė, nors šiandien tai stengiasi paneigti komerciniais motyvais besivadovaujantys kai kurie lietuviško paveldėjimo likvidatoriai. Bendruomenės Pasauliečių Komiteto vardu ir plataus tikinčiųjų judėjimo vardu aš reiškiu brolišką užuojautą velionio šeimai ir artimiesiems; o taip pat dėkoju Dievui, kad mūsų visų bendromis pastangomis, po daugelio tamsių skaudžių kovų metų, šiandien galime palydėti Antaną su lietuviu krikščioniui priderama pagarba jo amžinojo poilsio vietoje.“

„Atsiveikiname su tavimi, Antanai, praturtinti tuo dvasiniu ryšiu, kuris visuomet mus lydės tavo pėdomis.“

Velionio A. Barančiuko palaidojimo liepos 20 d., pirmadienį, iš koplyčios buvo pervežti į bažnyčią ir po gedulingų pamaldų palaidoti lietuvių šv. Kazimiero kapinėse.

Koplyčioje ir bažnyčioje prie velionio karto stovėjo ir grabnešiais buvo uniformuoti šauliai.

Velionio palaikai didelės automobilių vilkstinės buvo tiesiai nuvežti prie duobės ir palaidoti su visomis lietuvių apeigomis ir tradicijomis. Karstą leidžiant į duobę buvo giedama giesmė „Marija, Marija“, o po to buvo sugiedotas Lietuvos himnas.

Algirdas Budreckas

Clevelande namiškiai gražiai sutiko keliaunininkus

„Grandinėles“ išvykos gražios pabaigtuvės

Savųjų ir svetimųjų vėtytas ir mėtomas „Grandinėles“ šokių ansamblis vis dėlto įvykdė savo pasiryžimą ir apkeliautes ketelį didžiųjų Lotynų Amerikos didmiesčių atliko savo tautinės veiklos misiją ir pagaliau vėl sugrįžo į savo gimtąjį Clevelandą, kur liepos m. 19 dienos smagioje popietėje vietinės lietuvių Bendruomenės Apylinkės Valdyba surengė to ansamblio vadovams ir jo nariams bei bendradarbiams ir talkininkams jaukias ir širdingas vaišes.

Vaišės be pačių ansamblio dalyvių sutraukė dar kelias šimtis šokių tėvų ir kitų Clevelando lietuvių — ansamblio draugų būrį.

Vaišių metu prie tvarkingai ir ištaigingai p. Onos Jokubaitienės parengtų stalų socialiai pasivažišius, buvo paskaityta visa gausybė sveikinimų, papuoštų gražiausiais lietuviškais širdingais linkėjimais ir pageidavimais ateičiai ir taip pat parbrėžiant šio įvykio vertę bei prasmę.

Visą šią kuklią, bet įspūdingą programą jautriai žodžiu pradėjo LB-nės Apylinkės Pirmininkas Feliksas Eidmantis, ją pravedė inž. Raimundas Kudu kis, kuris drauge buvo ir „Grandinėles“ išvykos bendrakeleivis, o be to, labai daug pasitarė tvarkant visus keliones formalumus, kuriuos pačių paskutiniu momentu gerokai sukomplikavo mūsų krašto okupanto pastangos.

Visiems šios išvykos dalyviams, tai istorinei kelionei prisiminti, buvo įteikti skoningai, meniškai parengti atitinkami pažymėjimai — diplomai, o visi „Grandinėles“ nariai savo vadovui Liūdai Sagai padovanavo vieną gražią raudoną rožę, kaip jų meilės, prisirišimo ir tarpusavio solidarumo simbolį.

Pobūvyje taip pat dalyvavo ir atitinkami žodžių buvo pagerbtos išvykos dalyvės: solistė Aldona Stempuzienė ir vietinio laikraščio Cleveland Plain Dealer štabo narė J. Scott, kuri drauge su „Grandinėle“ išisai išbuvo visoje kelionėje ir tikrai daug ir pasigėrėtinai gražiai visą „Grandinėles“ veiklą, jos iškūrimo istoriją, darbą aplinkybes ir pagaliau šios išvykos įspūdius aprašė savo laikraštyje, visus straipsnius pailiustruodama visa eile būdingų foto — nuotraukų.

Tiesą pasakius, negalėčiau net atsiminti, kad kuris nors kitas Clevelando lietuvių kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo įvykis būtų susilaukęs tokio plataus, viešo dėmesio amerikiečių spaudoje.

Pabaigoje ilgesnį kalbą pasakė „Grandinėles“ vadovas Liūdas Sagys. Plačiai nupaskojęs ansamblio pasirengimą ir pačių gastrolių vargus ir džiaugsmus bei padėkojęs visiems šio įvykio kaltininkams ir rėmėjams, Liūdas Sagys parbrėžė, kad šis visas įvykis buvo drauge ir gili pamoka tiek jam pačiam, tiek visam ansambliui ir taip pat atskiriems jo nariams. Techniškas pasirengimas išvykai įnešė daug gyvumo ir pažangos bei žymiai pakėlė ansamblio pasiro-

Velionio šaulio A. Barančiuko atsiveikiniama dalyviai šermyse. Pirmoje eilėje sėdi iš dešinės — šaulių S-gos garbės narys Vladas Išganaitis, velionio Barančiuko žmona ir jo dukra. Foto P. Maletos.

dymų tobulumo laipsnį sudarant jo pasirodymų programą; pati kelionė matomai sudrausmino visus ansamblio narius pačius savo tarpe ir išmokė respektuoti bendrų pastangų reikalavimus, o išorinės pastabos ne tik išmokė ansamblių ir jo vadovybę kovoti su visomis kliūtimis, bet ir atitinkamai atkreipti dėmesį į daugelį aplinkybių, išryškinant mūsų tautinio šokio savitą istorinį charakterį.

Gaila, kad L. Sagys savo kalboje nieko neužsiminė apie „Grandinėles“ artimesnius ir tolimesnius planus.

SKAITYK IR KITAM PATARK SKAITYTI DEMOKRATINĮ DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

Aukščiausias pastatas pasaulyje

Sears, Roebuck & Co. statys Chicagoje aukščiausią pastatą pasaulyje. Jis bus žinomas kaip Sears bokštas. Pastatas bus 1,450 pėdų aukščio, turės 110 aukštų. Jo pastatymas kainuos per 100 milijonų dolerių. Užims visą bloką tarp Wacker, Adams ir Franklin. Darbininkų pastato ofisuose dirbs 16,500. Iš jų 7,000 bus samdomi Sears bendrovės.

REMIKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI „NAUJIENOSE“

Sekmadienį, rugpiūčio 16 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIENU PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS G. JONIKO ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS-KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 16 D. VISI KVIETAMI Į NAUJIENŲ PIKNIKĄ.

KNYGA - GERIAUSIA DOVANA

1. Dr. K. Grinius, ATSIMINIMAI IR MINTYS II t., 336 psl.	\$5.00
2. Juozas Liūdžius, RAŠTAI, 246 psl.	\$3.00
3. M. Žočenko, SATYRINĖS NOVELĖS, 199 psl.	\$2.00
4. Liūdas Miksys, IŠ ISTORIJOS UKANŲ ATEINA LIETUVA, 699 psl.	\$12.00
5. Juozas Kapačinskis, ŠIAUBINGOS DIENOS, 376 psl.	\$4.00
6. J. Augustaitis, ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA, 154 psl.	\$1.50
7. Prof. V. Biržiška, SENUJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA, du tomai, 207 ir 225 psl.	\$2.00 ir \$1.50
8. Marius Katiliškis, ŠVENTADIENIS UŽ MIESTO, 356 psl.	\$5.00
9. St. Kairys, LIETUVA BUDO, 416 psl.	\$2.00
10. Vl. Mingėla, KUN. ANTANAS MILUKAS, Jo gyvenimas ir darbai.	\$6.00
11. Adomas P. Jasas, BŪK PALAIMINTASI	\$3.00
12. Dr. Antanas J. Gussen, DANTYS, 158 psl., minkštais viršeliais \$2.00, kietais \$4.00	\$2.00 ir \$4.00
13. Juozas Švalistas, PETRAS ŠIRVOKAS, 228 psl.	\$2.00
14. Henrikas Radauskas, EILERŠČIAI, 239 psl.	\$5.00
15. Mikas Petrauskas, EGLE ŽALČIŲ KARALIENĖ.	\$5.00
16. C. R. Jurgėla, HISTORY OF THE LITHUANIAN NATION.	\$10.00
17. Petronėlė Orintaitė, KA LAUMES' LEME, 236 psl.	\$3.00
18. Kipras Bielėlis, TERORO IR VERGIJOS IMPERIJA, 310 psl.	\$1.00
19. Dr. J. B. Končius, VYTAUTAS THE GREAT, 211 psl. angliškai.	\$4.00
20. Pranas Alšėnas, MARTYNAS JANKUS, biografinis, 294 psl.	\$2.00
21. Stasys Sančėnas, AUKOS TAURE, lyrika, 152 psl.	\$2.50
22. V. D. Štugienė, LIETUVOS ISTORIJA, 416 psl.	\$6.00

Šitas knygas galite įsigyti „Naujienu“ ofise arba gauti paštu, atsiuntę nurodytas sumas čekiu arba money orderiu, šiuo adresu:

„NAUJIENOS“

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

J. DAUGELA

"VARPO" SKAITYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

Simpoziumas apie politines ideologijas

Birželio 27 dieną veik šimtinė "Varpo" žurnalo skaitytojų ir bendradarbių nepatingėjo suvažiuoti į vis daugiau garsėjančią Union Pier lietuvių vasarvietę, esančią netoli Čikagos, ir čia, apsistojus svetingose "Gintaro" vilose ant pat Michigan ežero kranto, kultūringai ir nadingai praleisti karštos vasaros savaitę, pasimaudyti gaivinančiose ežero bangose, tarpusavyje pabendrauti ir pasikeisti keliais lietuviško visuomeninio bei kultūrinio gyvenimo klausimais.

"Varpo" suvažiavimai, pradėti dar anais atmintiniais praeities laikais, kada jų dalyvių tarpe būdavo dr. Vincas Kudirka, J. Jablonskis, P. Leonas, dr. K. Grinius, P. Višinskis ir eilė kitų istorinių asmenybių, prieš keletą metų tapo atnaujinti dartinųjų "Varpo" leidėjų — Varpininkų filisterių draugijos ir štai jau ketvirtą kartą sutraukia gražų ir ideologiškai bei pasauliškai spalvingą mūsų tautiečių būrį. Jo tarpe matėsi sunkaus lietuviško darbo užgrūdinčių veikėjų, kaip dr. V. Srugienė, Antanas Sugintas, Zigmantas Jonynas, Jonas Valaitis, Jonas Bertasius, ir mūsų literatūros bei spaudos veteranai, kaip Vytautas Alantais ir Juozas Pronskus, ir gražus būrys jaunesnės ir pačios jauniausios mūsų kartos.

Suvažiavimą erdvoje Union Pier miestelio Community salėje rengė — Varpininkų filisterių draugijos vardu atidarė "Varpo" redaktorius A. Kučys. Pasveikinęs dalyvius, jis trumpame žodyje be kitko pareiškė:

"Varpininkų judėjimo gražiausios dienos buvo tada, kai jis buvo tautą jungiantis veiksnys. Tada, kai jame galėjo tilpti ir kun. J. Tumas-Vaižgantas, ir Petras Leonas, ir Povilas Višinskis, ir Antanas Smetona... Mes, varpininkai, dabartinėje situacijoje aną Vinco Kudirkos laikotarpį laikome labiausiai sektingu, nes mūsų tauta, kaip ir tada, yra paversta rusų. Okupacija tęsiasi ir gyvenimasis svetimose kraštuose turi tą pačią grėsmę lietuvių, kaip ir tada, kai Vincas Kudirka rašė straipsnius į "Varpą". Už trupinį aukso, gaudaus valgio šauktą netrūksta parduodančių ir dabar, kaip ir tada. Sąžinės laisvė dar niekad nebuvo Lietuvoje taip užgnaužta, kaip dabar, kai komunistinė pasaulėžiūra yra laikoma valstybine religija... Rašydami, remdami ir leiddami "Varpą" mes esame įsitikinę, kad ir dabar yra reikalingi tie patys lietuviška sąžinė bundantieji, žadinantieji ir stiprinantieji varpo dūžiai: keltite, keltite, keltite!"

Po šių žodžių visi suvažiavimo dalyviai sugiedoję Vinco Kudirkos Tautos giesmę, tapusią Lietuvos himnu.

Sis ketvirtas "Varpo" skaitytojų suvažiavimas pagrindinis posėdis buvo skirtas pasikeisti mintimis apie lietuvių politines ideologijas naujų idėjų šviesoj. Tema tikrai aktuali ir patraukliai įdomi. Simpoziumą suorganizavo ir jį moderavo "Varpo" redaktorius Antanas Kučys, kuris savo atidarojimo kalboje trumpai nusakė ir paties simpoziumo prasmę!

"Negalime negirdėti balso, kuris pasisako prieš ideologinį reiškinį mūsų išėjimo visuomeniniame gyvenime. Tokie balsai aiškina, kad mūsų ideologijos nebūtinai jokios bazės Lietuvoje, kad bolševikų okupacija ir komunistinė sistema padarė tautos dvasiniame ir medžiaginiame gyvenime tokių didelių pakeitimų, jog mūsų senosios ideologijos ten nebegalės rasti vietos ir kad, pagaliau, jos jau yra nutolusios ir nuo laisvajame pasaulyje egzistuojančių naujų idėjų. Dar yra užmetimų, kad politinės ideologijos esančios kliūtis lietuviškos išėjimo vienybei ir bendram darbui Lietuvos vadavimo akcijai. Štai, vienas žymus mūsų publicistas praneša, kad ateinantis 10 metų bus mūsų senųjų ideologijų laidotuvių dešimtmetis. Gal ir įvyks tai, ką praneša anas publicistas, bet kažin ar dėlto turėtume džiaugtis. Frontas prieš mūsų politines ideologijas jau seniai prasidėjęs. Manau, kad yra metas ir mūsų politinėms ideologijoms išeiti iš tylos bei gimimosi pozicijų ir sujungti balsu tauti lietuviškai išsivijai viešą žodį".

Ir tą žodį simpoziumo klausytojams tarė keturi kalbėtojai, kurių kiekvienas priklausė skirtingai ideologinei srovei.

Sutarusi alfabetinę kalbėtojų tvarką, pirmuoju prabilo Lietuvos Valtiečių Liaudininkų S-gos pirmininkas Jonas Daugėla. Pradžioje jis pabrėžė ir istoriniais pavyzdžiais pailiustravo, kad mūsų visos politinės ideologinės srovės augo ir brendo tautos atgimimo laikais ir jų suformavimą daugiau ar mažiau veikė ir tuometinės naujosios Europos politinio gyvenimo idėjos. Tačiau varpininkai jau ir anuo metu visu savo veidu atsisuko į savo tautą ir į Lietuvos žmogų, kaip į individą. Pasirinkę laisvą žmogaus apsišprendimą pasaulėžiūroje, demokratine santvarka politikoje, humanizma socialiniame žmo-

Senieji veteranai, susitikę šių metų "Varpo" skaitytojų suvažiavime. Iš kairės: J. Valaitis, A. Sugintas, J. Pronskus ir Z. Jonynas.

nių santykiuose ir liaudies gerbūvių ekonominiuose siekimuose, jie anuo metu buvo priartėję prie Vakarų Europos liberalizmo, tačiau jų ideologijoje vyravo specifiniai elementai, kurie atitiko tautos gyvenimo sąlygas.

Džiugu, kad pats gyvenimas neabejotinai patvirtino šių ideologinių principų teisingumą ir šandien jau ir tie, kurie tuos principus neigė, yra regimai prie jų priartėję, nes to pareikalavo ir naujos Vakarų pasaulio idėjos. Naujų idėjų iš pačios Romos paveikti mūsų krikščionys demokratų regimai pasuko didesnės tolerancijos keliais; socialistai atsisakė marksizmo bei klasių kovos principo ir pažvelgė į darbo žmogų kaip į individą, o ne vien kaip į pasaulinio proletariato narį. Pagaliau ir mūsų tautininkai įsitikino, kad kol kas už demokratiją dar niekas nėra geresnės valstybinės santvarkos išradęs.

Kalbant apie mūsų ideologijos perspektyvas būsimoje Lietuvoje, netektų būti dideliais pesimistais. Savo idėjų nereikės mums iš čia transportuoti į tėvų žemę, nes jos ten yra gyvos. Jų nenužudys nei kalinėjimai, nei vergija, nei tremties keliai. Tad mums belieka tik išlikti joms ištikimiems ir puoselėti jas mūsų praugančiose kartose, kad ne liktume ateities istorijos ir tautos gyvenimo pasmerkti.

Mykolas Druga, kuris priklauso jauniausiai mūsų akademikų kartai, savo kalboje pirmiausia pabrėžė, kad jeigu jau pradeda pranykti mūsų ideologinių grupių tarpusavio skirtumai, tai tuo pačiu ir jos pačios pradeda nykti. Šandien mūsų ideologinių organizacijų skirtingumas sudaro nebe ideologiniai principiniai nusistatymai, bet mes atpažįstame jas daugiau vien iš jų narių sarašo ir vadovų pavardžių. Juk, pagaliau, ir mūsų laikraščių skirtingumas atsižymi ne tiek skelbiamų minčių ar idėjų skirtingumais, kiek juose rašančių autorių praeities politiniais kreditais. Ideologijos gyvenime reikalingos, bet ne tos, kurios buvo Lietuvoje. Šandien mums nereikia ideologijų, kurios svarsto Lietuvos santvarkos klausimus, bet mums reikia ideologijų, kurios svarsto, kaip išvaduoti Lietuvą. Gyvenimas rodo, kad jeigu anksčiau mūsų ideologijos daugiau skirdavo savo tarpe, tai šandien jos mus vis labiau jungia. Žinoma, būsimoje Lietuvoje, visos mūsų ideologijos ir jų grupės turės neabejotiną reikšmę, bet, Drungos manymu, didžiausią reikšmę turės tautininkai, nes jie pabrėžia mūsų tautinį savitumą. Tautininkų ideologija šandien čia žiemoja, tačiau nepriklausomoje Lietuvoje ji tikrai atšils ir bus pati svarbiausia.

Inž. Jonas Jurkūnas, mūsų tautininkų veikėjas ir buvęs Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, į nagrinėjamą problemą bandė pažvelgti praktiko akimis. Jo manymu net ir nepriklausomoje Lietuvoje mes neturėjome išryškinti savo ideologijų visoje pilnumoje, nes viena mūsų ideologinė srovė gėdijosi tiktai ir preciziškai suformulavusi savo principų ir juos paskelbusi. O čia emigracijoje gėdijosi bet kokių socialinių ar ekonominių principų nagrinėjimą reikalingas ir kovos dėl jų, tad belieka vien tik mūsų tautos vadavimo klausimai. Bėgdami iš Lietuvos mes išsivežėme ir visą savo ideologinę, politinę ipoteką, kurios labai padeda mums čia tautiniai išsilaikyti, bet gaila, kad neužmiršome pasiimti ir visų praeities sąskaitų, kurios labai dažnai kliudo mums sklandžiai tarpusavyje bendradarbiauti ir griauja mūsų politinę vienybę, ten, kur jos labiausiai reikalingos. Šandien jaunimas nebesupranta mūsų ideologinio pasiskirstymo, o ypatingai jo pagausėjimo, sprendžiant iš mūsų laisvinimo kovoje dalyvaujančių politinių junginių skaičiaus. Jaunimui yra jau gerokai pasibodę bet kokie ideologiniai ginčai ir jis daugiau žavis praktiška veikla ir jos ieško. Ieškodami tos veiklos, mūsų jaunuoliai dar šandien gana gausiai dalyvauja mūsų jaunimo ideologinėse organizacijose, bet tik gaila, kad vėliau mažai dalių jų įsijungia į aktinę visuomeninę veiklą. Turime ieškoti būdų juos į tą veiklą įtraukti ir sudominti mūsų ideologiniu darbu, bet tai pasiekti negalime vien patalindami naujoms nuotakoms — jaunimą daugiau sužavesime parodydami savitą charakterį ir ryškų ideologinį veidą. Jaunimą tikrai daugiau gali patraukti mūsų ištikimybė savoms ideologijoms. O mums yra svarbu sužavėti jomis mūsų jaunimą, nes, nežiūrint kiek ilgai krašto okupacija užsitęsė, mums vistiek teks parnešti savo ideologijas į laisvą Lietuvą, iš kurios mes jas ir išsivežėme.

Stasys Rudys, Lietuvių Fronto Bičiulių veikėjas, pabrėžė, kad laisvoje Lietuvoje buvo daugiausia savo tarpe kovota vien tik dėl pasaulėžiūrinių skirtinčių. Tad iš politinės kovos arenos reikia bendromis jėgomis stengtis pašalinti pasaulėžiūrinius klausimus. O tai galima pasiekti valstybiniam gyvenime, duodant galimai daugiau autonomijos pasaulėžiūriniams bendruomenėms ir nevaržant jų pastovumo. Valstybinėmis pastangomis turėtų būti lygiai reikiamos visos pasaulėžiūrines bendruomenes. St. Rudys pabrėžė, kad Lietuvių Frontas šalia politinės demokratijos akcentuoja ir socialinę demokratiją, ypatingai išryškinant asmenų vertybę tautos ir valstybės gyvenime.

Skaitydamasis su laiko galimybėmis, simpoziumo moderatorius pakvietė tik du suvažiavimo dalyvius pasisakyti. Jonas Valaitis, lietuvių socialdemokratų veikėjas dar iš anos tautos atgimimo gadinės, stipriu balsu pabrėžė, kad tie visi, kurie praneša mūsų ideologinių srovių laidotuves, turbūt, yra užmiršę, kur gi pagaliau pati Lietuva yra. O gi juk Lietuva yra ir paliks Europoje, kur ideologinis žmonių sąmoningumas šimtmečių bėgyje susikūrė ir giliai įleido šaknis. Tad, jeigu jau manome grįžti į Lietuvą, tai kartu rengiamės grįžti ir į tą Vakarų pasaulio lopšį — Europą, kur žmogaus vertė iškeliamą daugiausia pagal jo dvasinius, bet ne materialinius privatumus. Anuo metu, varpininkai labai glaudžiai bendradarbiavo su so-

cialdemokratais, norėdami palinkėti, kad ir ateityje šis bendradarbiavimas būtų įmanomas ir puoselėjamas. Baigdamas J. Valaitis pabrėžė, kad amėniškai būdamas ne tik ilgo laikotarpio liudininku, bet ir aktingu dalyviu šio gražaus bendradarbiavimo, jaučiasi tuo pasitarėvęs mūsų tautos ir Lietuvos valstybės pažangai.

Vytautas Alantais, buv. "Lietuvos Aido" redaktorius ir dabartinis Lietuvių žurnalistų Sąjungos pirmininkas, savo žodyje prisipažino, kad jis esąs tas publicistas, kuris pranešė mūsų politinių partijų laidotuves ateities dešimtmetyje. Bet šiomis pranešystėmis jis turėjo galvoje tik politines partijas, kurių negalima suprakti į vieną krūvą su pasaulėžiūromis. Pasaulėžiūros gali gyventi šimtmečius, bet partijos turi mirti, nes keičiasi gyvenimo sąlygos, jo reikalavimai ir kasdieninė aplinka. Ir mūsų politinės partijos turėjo tvirtą pagrindą Lietuvoje, bet jos yra bereikšmės čia emigracijoje. O būsimoje Lietuvoje jos bus visai užmirštos. Džiaugdamies pagerėjusiomis mūsų ideologinių grupių bendradarbiavimo sąlygomis, turėtume daugiau dėmesio kreipti ir į praktišką to pagerėjusio bendradarbiavimo pasireiškimą. Pagaliau, negalima jau taip labai akiai laikyti senųjų ideologijų — jas reikia keisti ir reikiama keisti dabar, nes gyvename besikeičiančioje aplinkoje ir besikeičiančiose tos aplinkos sąlygose. Ypatingai V. Alantui sukėlė labai daug abejonių J. Daugėlos pareiškimas, kad savo laiku tautininkai išdavė varpininkų idealus.

Suvažiavimo dalyviai apgailestavo, kad darbo sąlygos sutrukdė simpoziume dalyvauti Lietuvių Krikščionių Demokratų S-gos pirmininkui Algirdui Kasulaičiui. Tenka taip pat apgailestauti, kad ir niekas kitas iš tos didžios ir reikšmingą praeitį turinčios politinės grupės veikėjų nebesuspejo savo pirmininką pakeisti.

Pabaigoje visi prelegentai dar sykį trumpai papildė savo mintis ir atsakė į iškeltus klausimus. Po to šį virš 3-jų val. užtrukusį, tačiau labai įdomiai ir turiningai praėjusį simpoziumą uždarydamas moderatorius A. Kučys tarp kitko pasakė: "Komunistai savo propagandoje pabrėžia, kad

Dalis dalyvių, klausančių simpoziumą "Varpo" skaitytojų suvažiavime.

emigrantiniai politikai savo veikloje vien tik siekia atgauti krašte paliktus turtus ar atstatyti prarastas pozicijas. O čia šandien į mus prabilo jaunesnės kartos veikėjai, kurie Lietuvoje nei jokių pozicijų, nei dvarų neturėjo, o M. Druga net gėmė jau emigracijoje. Tat ir jų pasisakymai dėl mūsų tarpe egzistuojančių politinių ideologijų yra grynos sąžinės ir tautinių įsitikinimų balsas".

(Bus daugiau)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ZINIAS IR GERIAUSIUS RASTUS.

BIZNIERIAI, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE", — TURI GERIAUSIA PASISEKIMĄ BIZNYJE

Britanijos Karališkos Raitelių Gvardijos karys drausmingai žiūri į priekį, nepasukdamas akių į šalia stovinčią filmo artistę Ingrid Pitt.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

— Sek pasaką, mamytė, apie senus laikus. Kai atitvairai ir laumės Skrajojo po laukus...

S. Petersonienė

Poezija ir pasakos yra vaikų mėgstami ne mažiau kaip žaidimai ar krikščionys. Naujienose galima gauti šių perlių ir žemčiūgų mūsų mažiesiems bei jaunimui:

1. Antanas Baranuskas, ANYKŠČIŲ ŠILELIS. Didelio formato, spausdinta stambiomis raidėmis, dail. P. Lapės gausiai iliustruota. Puikus leidinys, kietais viršeliais, spalvotu aplanku, kainuoja 5 dol.
2. Jonas Minelga, LABAS RYTAS VOVERE. Didelio formato, drobės viršeliais. V. Veselkos iliustruota, 88 psl., 2,50 dol.
3. Janina Narūnė, JAUNIEJI DAIGELIAI. Eilėraščių vaikams. Gausiai iliustruota žvionių nuotraukomis, piešiniais ir ornamentais. 56 psl. Kainuoja 2,00 dol.
4. Stasė Vanagaitė - Petersonienė, LAUMĖ DAUMĖ. 17 eilėraščių, kaip pasakų, apie paslaptingąsias laumes Tėvų Zemeje. Labai gražus leidinys, didelio formato, kietais viršeliais, gausiai dail. J. Kiburo iliustruota, 64 psl., kainą 5 dol.
5. Leonardas Žitkevičius, SAULUTĖ DEBESĖLIUOS. Eilėraščių vaikams. Dail. J. Filipausko iliustruota, 64 psl., kainą 1,50 dol.
6. Antanas Vaičiulaitis, GLUOSNIŲ DAINA. Padavimai, parašyti puikiu stiliumi. Tinka jaunesiems ir suaugusiems. 127 psl., kainą 2,50 dol.
7. Jurgis Jankus, PIRMASIS RŪPĖSTIS. 14 novelių jaunimui ir suaugusiems. 213 psl., kainą 2 dol.

Nedaug kas žino, kad didysis Aukštųjų krašto ganytojas vysk. A. Baranuskas parašė Anykščių šilę, irodė nutautėjusią šviesomenę lietuvių kalbos lankstumu poezijoje... Pamatykite ir šandien, kad tai jam pavyko. Apsilūkę, ar šiu laikų mūsų jaunieji nepervertina TV ekrane nušifotos svetimos kalbos, savosios nenaudai. Visi čia paminėti poetai ir rašytojai savo kūriniais toli pralenkia pigių išreiškimų kasdieninius artistus, sukurdami žodžių žaisme sąmoningus ir labai prasmingus vaizdus bei nuotaikas sielos gėlmės, liekančius visą amžių.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608.

Raginkite savo apylinkę augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesių dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
in Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitos JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12 val.

Grandinėlė pietų Amerikoje

Clevelando lietuvių šokių ansamblis Grandinėlė jau buvo pietų Amerikoje, šoko keliose Venezuelos ir Kolumbijos vietose, ir laimingai sugrįžo į Clevelandą. Šokėjai ir šokėjos turėjo progos pamatyti dalį pietų Amerikos ir pasikaitinti pietų saulėje. Ansamblio vadovybė surinko šokėjų kelionei reikalingą pinigų sumą ir pajėgė nusiųžti į pietų Ameriką net specialiai Clevelando laikraščio korespondentę, kuri plačiai angliškai aprašinėja kelionės išpūdžius.

Grandinėlės spektaklius matė ne vien minėtų dviejų valstybių aukšti pareigūnai, bet juos sekė ir šokiais džiaugėsi užsienio diplomatai, vietos šviesuomenė ir kariuomenės atstovai. Šokėjai ir pietus vyko, kaip JAV piliečiai, todėl ir Washingtono atstovai džiaugėsi palikto mis geromis nuotakomis. Turint galvoje prieš JAV pietuose varomą propagandą, rašoma, kad gyventojų nuotakoms pakeisti Grandinėlė yra daugiau padariusi negu įtakingiausi diplomatai. Į pietų Ameriką reikėtų siųsti ne gyventojų nuotakų nepažįstančius diplomatus, bet Grandinėlę ar panašius šokių ansamblius.

Naujienos šį pavasarį keliais straipsniais atkreipė pačios Grandinėlės narių ir Amerikos lietuvių visuomenės dėmesį į kelių šio ansamblio vadovų lietuviams pavojingus žingsnius, tai dabar, Grandinėlės šokėjomis palikus gerą išpūdį ir nuotakas dviejose pietų Amerikos valstybėse, bandoma primesti Naujienoms, kad jos ir jų bendradarbiai be pagrindo tikrai kritikavę didelį lietuvišką darbą dirbantį ansamblį ir pasiūventusį jų mokytoją. Kaip šiam dienraščiui, taip ir jo bendradarbiams siuntinėjamos angliško Clevelando laikraščio iškarpas ir spaudoje neskelbtini laiška. Netrukus gražūs kelionės aprašymai pasirodys ir lietuvių spaudoje, todėl galima laukti, kad panašiai bus siuntinėjamos ir lietuviškų laikraščių iškarpas.

Naujienų straipsnių kritikai ir koliojančių laišku siuntėjai nesuprato šiame dienraštyje Grandinėlės reikalų buvusių straipsnių arba nenorėjo jų suprasti. Apie Naujienų ir jų bendradarbių keltas mintis prašneko vienas kitas protingesnis ir apie tautinius šokius daugiau nusimanantis pietų Amerikos inteligentas, matęs Grandinėlės šokius Venezueloje. Turime galvoje poną Feliksą Martinez Suarez, trijų Venezuelos laikraščių redakcijų nari, buvusį Venezuelos prezidento spaudos skyriaus vir-

šininką, rašytoją ir žurnalistų draugijos narį ir įtakingą visuomenės veikėją.

Venezueloje gyvenanti lietuvaitė Jūratė Rosalienė atliko naudingą darbą, paklaususi p. Martinez Suarez nuomonės apie Grandinėlės padarytą išpūdį, o Clevelando Dirva tuos išpūdžius tuojau atspausdinus. Pastabus Venezuelos inteligentas pasikalbėjimo metu pastebėjo, kad į lietuviškų tautinių šokių spektaklį ėjo tam tikro išsilavinimo žmogus, kuris domisi liaudies menu ir nori pažinti lietuvių liaudies šokius. Jam rūpi pažinti galimai autentiškesnį lietuvių liaudies šokį. Dirvos bendradarbei Jūratei Rosalienėi be kitko jis pasakė:

„Jūsų šokiuose jaučiasi tautos dvasia. Reikia tačiau nurodyti, kad Grandinėlės kartojama „polka“ pietų amerikiečių akyse rišasi su slavų šokių sąvoka. Mes būtume norėję pamatyti daugiau baltams būdingų broožų. Kiek teko pastebėti, jūsų savitas menas nereikalingas jokios išorinės pagalbos“. („Dirva“, 1970 m. liepos 15 d. 1 psl.)

Praeitą pavasarį vienas Naujienų bendradarbis, arčiau Grandinėlės vadovų nuotakas pažįstantis, prašneko apie jų tarpe išsiviraujančios nelietuviškos dvasios pavojų. Naujienos nurodė, kad artimesni santykiai su Juozu Lingiu ir Kaziu Petraičiu Grandinėlei nebūs naudingi. Naudos jie neatneš ne vien jaunam ansamblui, bet iš viso lietuviams. Kaip vienas, taip antras piršo ir perša nelietuviškas nuotakas į lietuvių tautinius šokius. Niekam ne paslaptis, kad Medelino ir Bogotos, Valencijos ir Caracaso žiūrovams patiko jaunų lietuvių šokių taktiniai, jiems patiko ir lietuviškas, bet jie pastebėjo ir Lingių peršamus „slaviškus šokius“. Pirkdami bilietus į Grandinėlės šokius, jie tikėjosi pamatyti ne „polkas“, bet daugiau „baltams būdingų broožų“.

Feliksas Martinez Suarez pirmą spektaklio vakarą pastebėjo, kad savitas lietuviškas menas nereikalingas jokios išorinės pagalbos. Naujienos ir jų bendradarbiai seniai tvirtino, kad lietuviai gali apsieiti be svetimųjų. Lietuviai turi savo tautinius drabužius, jie turi ir savo tautinius šokius. Jie gali apsirengti ir pašokti nepamėgdžiodami kitų.

Reikia neužmiršti, kad žiaurus mūsų kaimynas, prieš 30 metų pavergęs lietuvių tautą ir prisijungęs Lietuvos teritoriją, stengiasi panaikinti savitus lietuvių tautos broožus, kad galėtų viską sutapatinti su didžiojo kaimyno broožais. Okupuotoje Lietuvoje jaunimas negali šiai sulyginimo tendencijai priešintis, bet laisvo pasaulio lietuviai ne tik gali, bet turi pasipriešinti.

Saugokime tautos atstovybę (8)

PAŽINKIME SAVO VALSTYBĘ

P. STRAVINSKAS

(Tęsinys)

III. — Kaip valstybės žmonės supažindinami su jų valstybe? Kadangi valstybės, šiaip ar taip, yra teisės kūrinys (teisinė organizacija), kurią teisės visai nepažįstančiam būtų sunku suprasti, tai, siekiant supažindinti valstybės žmones su jų valstybe, visų pirma tie žmonės supažindinami su teisės pagrindais, ypač gi su valstybe, kaip tokia. Be to, kadangi valstybė yra ir tarptautinės teisės subjektas, tarptautinės valstybių šeimos narys, tai žmonės supažindina-

mi dargi ir su tarptautinės teisės pagrindais, su tarptautine valstybių organizacija, su tarptautinėmis institucijomis ir pan.

Pvz., iš minėtosios šveicaro Alfred Wyss knygos Buerger und Staat 394 puslapių net 102 puslapiai skirti bendrajai valstybės mokslui, kur duodama motybinės valstybės išsivystymo eiga, valstybės, kaip tokios, teisiniai pagrindai; aprašomi valstybės elementai, skaitytos supažindinamos su valstybės valdžia, su valstybės formomis, su valstybės valdžios formomis, su

Kuoduotoji gervė iš užpakalio ir iš šono po zuoja fotografui Londono zoologijos sode.

valstybės organizacija ir valstybės užsienio politika.

Toliau, antroje knygos dalyje, jau pateikiamos žinios apie Šveicarijos valstybę: Šveicarijos valstybės būdingi broožai, jos elementai (valst. teritorija, valst. tauta ir teisinė santvarka), jos išsivystimo istorija, jos organizacija ir kita.

Ypač gražiai ir vaizdžiai aprašomas Šveicarijos žmonių, t. y. tautos teisės ir laisvės (žmogaus ir piliečio laisvės), Šveicarijos demokratinė santvarka, jos politinės partijos ir t. t.

IV. — Kaip mes turėtume savo žmones ypač gi jaunimą supažindinti su mūsų Lietuvos valstybe?

Mes irgi turėtume, visų pirma, supažindinti mūsų žmones su teisės pagrindais ir su valstybe, kaip tokia, taip pat ir su tarptautine teise bei su tarptautine valstybių šeima, su tarptautinėmis institucijomis (ypač gi su Jungtinių Tautų organizacija).

Toliau, turėtume savo žmones supažindinti su Lietuvos valstybės teisine santvarka, kokią turėjome nepriklausomybės metu: turėtume išaiškinti mūsų valstybės elementus ir išryškinti jos idėjas. Ypač gi reikėtų mūsų žmones supažindinti su Lietuvos demokratine santvarka, su mūsų politinių partijų vaidmeniu valstybės gyvenime.

nes dabar, kada žmonės to nepažįsta, žiūrėk, kalba prieš natūralų tautos politinį susigrupavimą, prieš partijas, netgi ir prieš politiką, kaip tikią, tu parodysdami savo politinį nesubrendimą, labai žemą valstybinę — demokratinę kultūrą.

Kada žmonės savo valstybę pilnai suprastų, tai ją ir mylėtų, kaip savo tėvynę. Tada ir mūsų jaunuoju gyvūnų dalyvauja Lietuvos laisvinimo darbe.

Tiktai, kad mūsų žmonės suvoktų, kas dabar, siekiant Lietuvos laisvės, reikia mums daryti, tai reikia jiems gerai išaiškinti, kokią padėtyje yra Lietuvos valstybė dabar, kada Lietuva yra Sovietų pavergta. Reikia parodyti jiems faktinę

Barborai Leonauskienė mirus

Ir vėl netekome vienos geros brightonparkietės, Barboros Leonauskienės, kurios išpūdingos laidotuvės įvyko praėjus ketvirtadienį, liepos 23 d. iš Petro Bieliūno koplyčios (4348 So. California Ave.) apie 9 val. ryto gana didelio būrio palydovų velionė Barбора Leonauskienė buvo nulydėta į vietos lietuvių parapijos bažnyčią, o po lietuviškų pamaldų bei pamokslų apie trisdešimt

padėjų (atskleisti visus okupanto neteisės veiksmus, jo nusikaltimus prieš mūsų tautą) ir visa tai kvalifikuoti, kaip nusikaltimus, tarptautinės teisės šviesoje.

Reikėtų irgi gerai išaiškinti mūsų Vliko, kaip tautos atstovybės, teisinį charakterį, jo teisinius pagrindus ir teisingą logiką, kuria jis sudarytas. Kai tas visa bus išaiškinta, tai išnyks mūsų ir nesupratimai dėl Vliko, kaip tautos atstovybės, prigimties, dėl jo kompetencijos atstovauti mūsų pavergtajai tautai.

Šiais teisiniais klausimais turėtų pasisakyti daugiau mūsų teisininkų. Pasisakyti už Vliką, kaip tautos atstovybę.

Iki šiol gal aš būsiu kiek daugiau šia Vliko tema, ypač dėl jo teisinių pagrindų, rašęs. Rašė, tiesa, ir dar keli kolegos (kaip kol. Dr. K. Šidlauskas, kol. J. Krygeris ir dar vienas kitas), bet to dar per mažą. Lauktume daugiau kolegų teisininkų talikos, aiškių pasisakymų už Vliką, kaip tautos atstovybę.

Dirbkime visi, kas galime, solidariai, stengdamiesi supažindinti visus lietuvius su Lietuvos valstybe, kaip tėvynę, tiek su buvusia laisvąja, tiek su dabar esančia pavergtąja, Sovietų okupuotąja.

Tada nebūs ir tų nesupratimų dėl Lietuvos laisvinimo darbo, tada ir Vlikas, kaip tautos atstovybė, bus mums visiems suprantamas, brangus ir, svarbiausia, neturės priešių, kurių dabar turi, tada jis, iš tikrųjų, bus saugus.

(Pabaiga)

mašinių palydėjo į Lietuvį Tautinės Kapinės. Ten kunigui pašventinus karstą ir duobę bei pasimeldęs už velionės sielą, palydovų akivaizdoje karstas gražiai, pamažu leidosi duobėn. Gi tuo tarpu iš kapinių ofiso per garsiakalbius pagrojo momentui pritaikytas tris giesmes, kurios jautriai nuteikė laidotuvių dalyvius. Tai buvo mūsų paskutinis atsisveikinimas su velione Barborą, kuri, sulaukusi vos pusamžio, iškeliavo amžinastin.

Laidotuvių direktorius Petras Bieliūnas mirusios šeimos vardu visus užkvietė pietums į Midway restoraną. Karnešiai buvo parinkti iš Leonauskų artimųjų ir draugų, o garbės šešios palydovės su puikių gėlių puokštėmis buvo iš Brighton Parko Moterų Klubas. Velionė priklausė kelioms organizacijoms. Kai kuriose jų mažai pasidaravo. Užtai koplyčioje jos karstą puošė daug brangių gėlių vainikų nuo organizacijų bei pavienių.

Gaila Barboros, kuri per anksti išsiskyrė iš mūsų tarpo. Ji visuomet buvo linksma, dar bėti ir draugiška moteris.

Barbara Leonauskienė buvo gimusi Lietuvoje, Skuodo valsčiuje, Rušupio kaime. Amerikoje išgyveno tik 20 metų. Paliko liūdną vyrą Justiną, du vedusius sūnus, jų šeimas ir daug artimų draugų. Lietuvoje liko 3 seserys ir 3 broliai bei jų šeimos. Dėl liūdnos skaudžios nelaimės reikiu užuojautą Justinui Leonauskui, jo sūnams su šeimomis ir visiems artimiesiems bei draugams. Kaip velionė Barбора prieš mirtį pagėdavo būti palaidotai taip jos pagėdavimas ir buvo išpildytas. Lai būna jai lengva Lietuvių Tautinių Kapinių žemėlė.

A. Jusas

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

VLADAS CIVINSKAS

BRANGIEJI AKMENYS

52.

Stantien & Becker firmos pasisekimai priklausė nuo patyrimų Kuršių mariose. 1855 m., begilinant marias prie Juodkrantės, buvo surinkta apie 400 kg. gintaro, o per sekancius dvejus metus ir daugiau. Šių radinių paskatintas klaidėdis Wilhelm Stantien išsirūpino valdžios leidimą ir ėmė Kuršių mariose gintarą kasti nedidelėmis rankinėmis žemėmis. Pradžioje rezultatai buvo menki. Padėtis pasikeitė, kai mariose buvo aptikti pagrindiniai gintaringos „mėlynosios žemės“ sluogsniai, rytinių galų išeinantys į sausumą ties Priekule.

W. Stantien, supratęs radio svarbų ir neturėdamas kapitalų rastus gintaringuosius sluogsnis išnaudoti pats vienas, pasikvietė į talką klaidėdis, turtingą pirkli Moritz Becker, atitinkamai perorganizavo firmą, pavadindami ją Stantien & Becker vardu, apsirūpino didelėmis garinėmis žemėmis ir kelerius metus dirbo su dideliu pasisekimu. Kuršių marių dugne buvo kasami iki 7 — 11 metrų gylio, ir gana ilgai bent viso Rytprūsioje gauta mo gintaro buvo iš šių kasyklų. Vienu metu prie šių darbų dirbo apie 1000 žmonių, ir Juodkrantės kaimelis virto gražiu miesteliu. Bet gintaro ištekliai vis dėlto čia bu-

vo labai riboti, metai po metų jo buvo randama mažiau ir mažiau, ir pagaliau 1890 m. visi kasiimo darbai buvo nutraukti.

Lietuviškame rusų valdomame pajūryje Stantien & Becker firmos pasisekimai sugundė palangiškius Tiškevičius, ir jie buvo pradėję gintarą kasti jūroje netoli Palangos. Čia darbai buvo nuostolingi ir po poros metų nutraukti. Tiškevičiams atrodė, kad didelę dalį gintaro išvagia darbininkai, bet iš tikrųjų jiems nepavyko surasti gintaro turtingesnių vietų.

1870 m. Prūsų valdžia atidarė gintaro kasyklas Sembos pusiasalyje prie Nortycken netoli Rausėnų, bet nepajėgė apsiginti nuo besisunkiančio jūros vandens ir po poros metų buvo priversta jas uždaryti. Tais pačiais 1870 m. Stantien & Becker firma taip pat Semboje atidarė kasyklas, pasirinkusi vietą prie Palmnicken, tarp Pillau ir Bruesterort, masyviomis medžio užtvankomis atsisakė nuo jūros ir greit pasiekė nuostabių laimėjimų. Gintaringieji „mėlynosios žemės“ sluogsniai čia jau nebuvo bandomi, pasiekti iš viršaus, nukasant viršuje esančius sluogsnis, bet šachtomis ir tuneliais po žeme. Tokiomis požeminėmis kasykloms jau nepriklausė nuo sezonų ir oro atmainų, o galėjo veikti ir vasarą, ir žiemą. Kasyklų produkcija buvo išsidėmėta. 1874 m. čia iškasta apie 1100 centnerių gintaro, 1884 m. — 3000 centnerių ir 1893 m. — 6000 centnerių. Apie 1890 m. šiose kasyklose dirbo 600 darbininkų, o kiti 100 Karaliaučiuje rūšiavo

čia iškastą gintarą. Prūsų valdžia ir vėl sudomėjo pelnu iš gintaro, nutraukė Stantien & Becker firmos koncesiją, suorganizavo Karaliaučiuje šiam tikslui valdinę „Koenigliche Bernstein Werke“ firmą, išpirkio visus kasyklų įrengimus ir pati tęsė kasyklų pradžią darbą. 1914 m. šių kasyklų produkcija jau buvo pasiekusi 8000 centn., 1925 m. — 10.000 centn. (500.000 kg.), bet vėliau produkcija ėmė mažėti, ir 1934 m. tesiekė tik 1.800 centn. Karo metu rusai kasyklas subombardavo, bet gintaro atsargas vokiečiai susekė išsivežti toliau į vakarus. Dabar kasyklos vėl dirba pilnu pajėgumu, bet senosios produkcijos jau nepasiekia. Visas čia iškasamas gintaras išvežamas į Rusiją, kur dalis jo apdirbama ir parduodama vietos rinkoje, nedidelė dalis parduodama į užsienį, daugiausia į Vokietiją, bet didžiausioji dalis greičiausiai atidedama ir sandėliuojama, tuo būdu išlaikant aukštą gintaro kainas užsienio rinkoje. Turėdami gintaro žaliavų monopolį, su kainomis rusai nesivaržo. Kol vokiečiai dar tebeturėjo senųjų gintaro žaliavų, vakaruose gero neapdirbto gintaro gramas kainavo iki vienos markės. Dabar gintaras jau bent šešis kartus brangesnis, jo vertė pirmą kartą po keliolikos šimtinių vėl prilygo aukso vertei.

Nemaža gintaringų mėlynosios žemės sluogsnį randama kartais gana toli nuo jūros. Iš karto buvo manoma, kad šie sluogsniai yra Baltijos jūros gintaringųjų sluogsnų dalis, natūraliai išsikūsi toliau

į sausumą, bet vėliau paaiškėjo, kad jie visi yra sunęstinės kilmės, ledynų išjudinti kur nors Baltijos jūroje, ir čia atvirksti ir čia palikti. Turtingiausiame iš jų, buvusiam prie Krebswalde netoli Elbingo, buvo rasta apie 700 kg. gintaro. Taip pat daug gintaro rasta prie Gluckau Dancigo srityje, o taip pat prie Tuckel, Treten, Rohr ir dar keliose Rytprūsio vietose, ir prie Pissek Lenkijoje. Paskirų gintaro radinių pasitaiko ne tik visoje Lietuvoje, visuose Rytprūsioje ir šiaurės vakarų Lenkijoje, bet ir vakarinės Baltudijos ir Ukrainos srityse, visur, kur tik buvo pasiekę ledynai. Tokiose vietose gintaras randamas kartais pačiame žemės paviršiuje, bet atskirais atitinkamais jų klodų atsiranda ir 20 — 23 metrų gilumoje. Silėnuose, netoli Alenšteino, viename tokiaime gintaringame sluogsnyje buvo rastas gintaras, svėręs net 5.220 kg.

Sambijos pusiasalis, vokiečių vadinas Samland, yra tarp Aistmarių ir Kuršių marių buku pleištu įsiterpęs į jūrą. Nuo Pregliaus žiočių ir nuo Karaliaučiaus jis į vakarus ir į šiaurę. Dydis tik 40 x 32 km., bet šiame tokiaime nedideliame plote surenkama virš 95% viso Baltijos ir šiaurės jūros pakraščiuose gaunamo gintaro. Pagrindinė gintaro produkcijoje vieta yra prie Palmnicken miestelio, bet taip pat gintaro radiniai reikšmingi yra Nortycken, Gross Kühren, Klein Kühren, Kraxteppen, Georgswalde, Rausiai, Sassen ir kiti šių pakraščio miesteliai. Plinijus Vy-

resnysis ir Tacito minimi Nerono pasiūsti gintaro pirkliai kaip tik aplankė šias vietas, ir Aisčių vardas, Tacito pavytatos šių vietų aprašyme, yra pirmasis autentiškas mūsų krašto paminėjimas istorijoje.

Kaip senieji prūsai tvarkė gintaro prekybą ir jo rinkimą, žinių neturime, bet kryžiuočių ordinas šį reikalą sutvarkė monopolio pagrindais ankščiau, nuo spėjo baigti šio krašto užkariavimą. Nuo 1264 m. iki 18 a. gintaro reikalą buvo išleista eilė įstatymų ir patvarkymų, kuriais valdžia siekė tik vieno — užsitikrinti, kad nei vienas gintaro gabalas neišslystų iš jos rankų. Vietos gyventojams buvo ne tik draudžiama gintarą rinkti, bet ir jo turėti. Vienu metu jiems buvo draudžiama netgi lankytis pajūryje, ypač po audrų. Gintarui rinkti buvo sudaromos rinkėjų tarnybos, bet ir šie rinkėjai tegalėjo išeiti į pajūrį griežtoje viršininko priežiūroje. Jie, šie rinkėjai, ir darbininkai kas treji metai turėjo duoti taip vadinamą gintaro priesaiką. Buvo įsteigta raitoji pajūrio sargyba, gintaro teismai, įvesta už slapto gintaro rinkimą ir turėjimą mirties bausmės pakeičiant. Net ir vėliau, kai šios įstatymų repės buvo jau gerokai atleistos, vietos gyventojai buvo įpareigoti atiduoti valdžios įstaigoms visą rastą gintarą, už ką buvo kompensuojami druska lygiu svoriu.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį „Nauji enas“

DR. ANNA BALIUNAS
AKIU, AUSU, NOSIES
IR GERKLES LIGOS
PRITAİKO AKINIUS
2838 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6449 So. Putaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 3/4-8012

DR. S. BIEZIS
Telef. PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kasdien po pietų 1-3; vak. 7-9
užtikrina antrą dieną ir penktadienį.
Išrečiau ir sekma, ošas uždarytas.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMlock 4-5849
Rezid. 384-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienį, ketvirtadienį, nuo 1-4 ir 7-9
antradienį, penktadienį, nuo 1-5, treč.
ir sekmadienį, tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinete perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2107 W. 51st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
ir sekmadienį, penkt., 10-4, ir
sekmadienį, 10-2 val.

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIA
6132 So. Kedzie Ave., W-5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
suepia, skambinti NI 3-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sekmadienį, uždaryta
Ofiso telefonai: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmadienį, ketvirtadienį, 5-8,
antradienį, 2-4.

DR. ED. MARKUNAS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
4018 N. Lincoln Avenue
Chicago, Ill. 60618 Tel. 525-0952
Ofiso telefonai: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801.

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2434 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienį, penktadienį, nuo
2 iki 8 v. p. p.; antradienį, ketvirtadienį,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadienį, nuo 9 iki 12 val.
Trečiądienį uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis, pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATOS CHIRURGIA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antradienį, nuo 2-5 po pietų,
ketvirtadienį, nuo 6-8 vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujos rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas: 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Sėkmadienį ir trečiądienį
uždaryta.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiąd.,
ir penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš-
tadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
palandos skambinti telefonu HE 4-2123
Jei neatliepia, tai telefonu GI 8-6195

J. TIJONAS

ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO EUROPA

(Tęsinys)

Nors Salamancoje trumpai
buvome, bet atidžiau ir su-
idomumu stebint, kaip pirmo-
ji viešnagė Ispanijoje, daug
kas pamatyta ir sužinota. Čia
ne tik bažnyčios, bet ir senes-
ni pastatai turi savo istoriją,
kuri byloja apie ispanų kovas
su įsibrovėliais priešais. Tu-
ristų Salamanca mėgiama ir
lankoma, nes be kitko yra gar-
si ir savo karčiamomis. Mums
tos istorijos beveik jau visos
vienodos ir nesukelia didesnio
įdomumo, bet esame patenkinti
sužinoję maždaug kiek kas
kainuoja ir turėta proga išsi-
keisti pinigų smulkiesiems reika-
lams.

PAKELIUI I MADRIDĄ

Šiandien birželio 24 diena,
Joninės. Ta proga sveikinami
žymesni Jonai, Janinos ir net
Fabijonai. Taip jau priimta,
visų neišsveikinti Gerokai pa-
vėlavę, apie 10 val. sėdame į
autobusus ir išvažiuojame ge-
roį nuotakoj stebėdami nau-
jas vietas.

Apylinkė akmenuota, skur-
di ir primena Arizoną. Prava-
žiuojame Avilia, tai tvirtovė
iš romėnų laikų. Ji apsupta di-
džiule ir stipria mūro siena,
kas sudaro didelį įspūdį, ma-
tant senų laikų romėnų galy-
bės palikimą. Iš čia yra kilusi

ir gyveno šv. Teresė iš Avilos
ir šv. Jonas, kuris vadinamas
"Nuo kryžiaus", pasižymėjęs
karmelitų ordino reformuo-
jas. Šioje vietoje kurį laiką
ėjo smarkios ispanų — maurų
ir prancūzų kovos. Reikia ma-
nyti, kad anų laikų ginklais
tokios tvirtovės buvo nepaima
mos.

Lekiamė toliau. Štai pirmas
privatizuotas tunelis ir jau Gua-
darramos vidutinio aukštumo
kalnynai, kurie primena mūsų
Coloradą. Esame El Escorial
mieste, kuriame yra žymaus
Ispanijos karaliaus Pilypo II
gražūs karališkieji rūmai. Vis
kas iš marmuro. Apačioje
įrengtas panteonas — požemi-
nė krypta, kur palaidoti Ispa-
nijos karaliai meniskai išda-
bintuose marmuriniuose kar-
stuose. Susimąstai, kai matai
aplink karstus karalių, kara-
lienių ir vyskupų, kurie rūpi-
nosi tik savo įamžinimu, bet
ne pavaldinių gerove. Dalinai
dar ir šiandien panaši istorija
vyksta, tik kitomis priemonė-
mis ir kitu vardu.

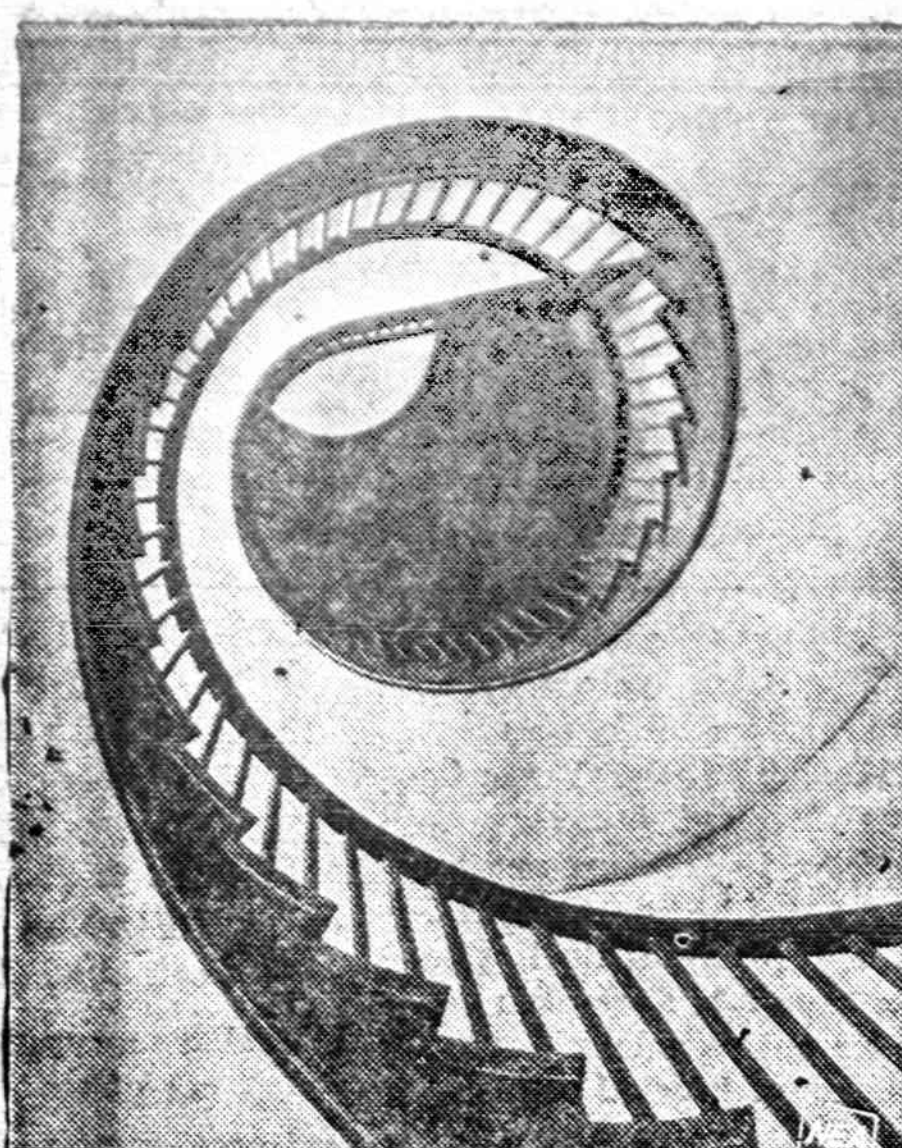
Matome gražią katedrą, ku-
ri esanti šv. Petro bazilikos
kopija. Istorija kalba, kad ka-
liulus atsisakęs mokėti popie-
žiui mokesčius ir pasiryžęs pa-
statyti gražesnę už Romoj sta-
tomą. Žodį ištejęs ir pastatė
Aisku, kad kraštas pakėlė vi-
sus sunkumus ir sudėjo daug
darbo bei aukų.

Apžiūrėjome karališkus rū-
mus, kur labai ištaigingai iš-
puošti kambariai, kurie šian-
dien laikomi muziejiniais eks-
ponatais. Biblioteka turi ran-
ka rašytų knygų ir kitų senų
rankraščių, net iš 5-jo amžiaus.
Didelė vertybė ir viskas laiko-
ma po stiklu, bet eilinis lan-
kytojas toms knygoms ma-
žiau domisi nei kitais gražiais
akį verčiančiais eksponatais.

Tą pačią dieną dar aplanko-
me šiu dienų Ispanijos didžiū-
lį tautinį paminklą. Didelį įspū-
dį daro ant aukšto kalno pa-
statytas 150 metrų aukščio kry-
žius — paminklas pagerbti žu-
vusius 1936 — 1939 metais pi-
lietiniame kare. To kalno pa-
pėdėje, ties stovinčiu ant kal-
no kryžiumi, pastatyta didžiū-
lė ir labai brangi bažnyčia —

katedra, kurios vienas trečda-
lis yra kalne, o du trečdaliai
lauke. Labai didingas vaizdas,
žiūrint kiek toliau iš fronto
pusės. Atrodo, kad kalnas su
kryžiumi sudaro bažnyčios
milžinišką bokštą. Tai nepa-
rastas architektos sumanumas
uolėtą kalną, kryžių ir bažny-
čią sujungti į tokį monumen-
talinį paminklą. Bažnyčios vi-
dis visos brangaus marmuro,
sienos, išdekoruotos didžiuliais
gobelenais, meniskai išausta
vaizdais, kokių iki šiol dar ne-
tekę matyti. Tikrai mes turė-
tumėm pasimokyti, kaip rei-
kia žuvisius už tėvynę pagerbi-
ti ir prisiminti, ypač žuvisius
partizanus, kurie kritę nelyg-
ioje kovoje. Taip giliai iš-
reikšta ispanų pagarba žuvi-
siams lankytojams daro didelį
įspūdį.

Daug ką pamatė ir susižavė-
ję reginiais, visai pavakary,
išvažiuojame Madrido link. Au-
tostrada autobusas lekia pilnu
greičiu, nes norima pasiekti
prieš sustant. Po tiek įspū-
dių apylinkėmis mažai besi-
domime, nes visi galvojame
apie Ispanijos sostinę Madri-
dą, apie kurį daug girdėta ir
skaityta. Bendrai, sostinės kai-
ką reikšė daugiau nei eiliniai
miestai. Ir taip begalvojant,
keliui nežymiai kylant iki 668
metrų aukštumos, pasimatė
Madridas visame savo gražu-
me. Sako, kad vienintelė sost-
nė Europoje, kuri tokioj auk-
štumoje stovi. Apsistojame Pra-
hos viesbutyje. Tai naujas ir
modernus viesbutis. Laikas
rodė 9 val. vakaro.

Šie mediniai laiptai, kurie atrodo lyg abstrakčio pavesklo dalis,
yra Shakerių religinės sekto pastate, Pleasant Hill, Ky. Ši sekta
yra pagarsėjusi savo medžio darbu.

KAIP ĮSIGALI KOMUNISTAI!

Kartais žymūs antikomunistai paruošia dirvą
komunistų įsigalėjimui

Paprastai yra kalbama, kad
tokiose vietose, kuriose atsi-
randa didesnis skaičius komu-
nistinių agentų, skleidžiančių
komunistines idėjas ir ragina-
čių sudaryti komunistinę san-
tvarą, įsitvirtina žmonės no-
mą. Žodis ištejęs ir pastatė
Aisku, kad kraštas pakėlė vi-
sus sunkumus ir sudėjo daug
darbo bei aukų.

Apžiūrėjome karališkus rū-
mus, kur labai ištaigingai iš-
puošti kambariai, kurie šian-
dien laikomi muziejiniais eks-
ponatais. Biblioteka turi ran-
ka rašytų knygų ir kitų senų
rankraščių, net iš 5-jo amžiaus.
Didelė vertybė ir viskas laiko-
ma po stiklu, bet eilinis lan-
kytojas toms knygoms ma-
žiau domisi nei kitais gražiais
akį verčiančiais eksponatais.

Tą pačią dieną dar aplanko-
me šiu dienų Ispanijos didžiū-
lį tautinį paminklą. Didelį įspū-
dį daro ant aukšto kalno pa-
statytas 150 metrų aukščio kry-
žius — paminklas pagerbti žu-
vusius 1936 — 1939 metais pi-
lietiniame kare. To kalno pa-
pėdėje, ties stovinčiu ant kal-
no kryžiumi, pastatyta didžiū-
lė ir labai brangi bažnyčia —

katedra, kurios vienas trečda-
lis yra kalne, o du trečdaliai
lauke. Labai didingas vaizdas,
žiūrint kiek toliau iš fronto
pusės. Atrodo, kad kalnas su
kryžiumi sudaro bažnyčios
milžinišką bokštą. Tai nepa-
rastas architektos sumanumas
uolėtą kalną, kryžių ir bažny-
čią sujungti į tokį monumen-
talinį paminklą. Bažnyčios vi-
dis visos brangaus marmuro,
sienos, išdekoruotos didžiuliais
gobelenais, meniskai išausta
vaizdais, kokių iki šiol dar ne-
tekę matyti. Tikrai mes turė-
tumėm pasimokyti, kaip rei-
kia žuvisius už tėvynę pagerbi-
ti ir prisiminti, ypač žuvisius
partizanus, kurie kritę nelyg-
ioje kovoje. Taip giliai iš-
reikšta ispanų pagarba žuvi-
siams lankytojams daro didelį
įspūdį.

Daug ką pamatė ir susižavė-
ję reginiais, visai pavakary,
išvažiuojame Madrido link. Au-
tostrada autobusas lekia pilnu
greičiu, nes norima pasiekti
prieš sustant. Po tiek įspū-
dių apylinkėmis mažai besi-
domime, nes visi galvojame
apie Ispanijos sostinę Madri-
dą, apie kurį daug girdėta ir
skaityta. Bendrai, sostinės kai-
ką reikšė daugiau nei eiliniai
miestai. Ir taip begalvojant,
keliui nežymiai kylant iki 668
metrų aukštumos, pasimatė
Madridas visame savo gražu-
me. Sako, kad vienintelė sost-
nė Europoje, kuri tokioj auk-
štumoje stovi. Apsistojame Pra-
hos viesbutyje. Tai naujas ir
modernus viesbutis. Laikas
rodė 9 val. vakaro.

Matosi daug turistų, kuriems
ispanai mandagūs ir labai pa-
mėgūs. Turistai mėgsta ispa-
nus, gerčiausiai dėl pigaus
pragyvenimo. Ispanai iš turis-
tų turi daug naudos, ypač iš
amerikonų, kurie dėdamiesi
turistams doleriais ispanus šok-
dina.

(Bus daugiau)

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausias gėles ir vainikais, anks-
čiau papuošimais ir sezoninėmis
kapams gėles.

ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINČIA
GELES VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRoovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
6045 SO. WESTERN AVE.
TRYs MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MALONIOS VIETA
REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Laidotuvių direktoriai:

DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE

Tel.: YARds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE

VIrginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARds 7-3401

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YARds 7-1911

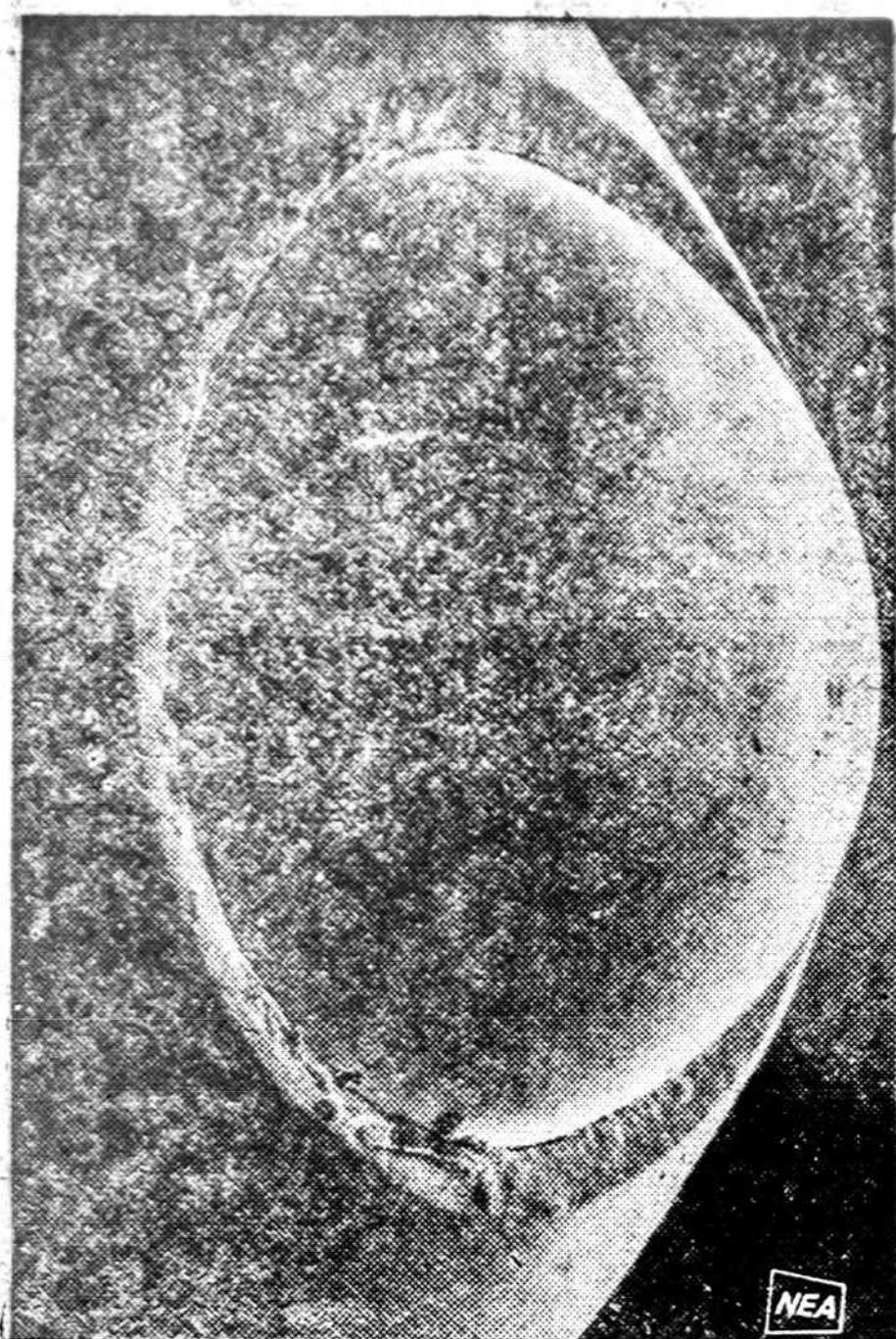
GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARds 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI

GARSINKITĖS NAUJIEŅOSE

5 — NAUJIEŅOS, CHICAGO 8, ILL. — WEDNESDAY, JULY 29, 1970

Šitaip, per didelį mikroskopą žiūrint, atrodo paprastos rašomos plunksnos "ball-point" smailys.

KAIP ĮSIGALI KOMUNISTAI

(Atkelta iš 5-to psl.)

vai būsią visi sušaudyti, nes jie iš karto buvo apsupti didžiulės armijos, bet netrukus tos apsupties kareiviai patys perėjo į sukilėlių eiles ir tuo jau paaiškėjo, kad caras jau yra nuverstas nuo sosto. Visiems tada atrodė, kad ir pats karas turės būti baigtas. O susidariusi A. Kerenskio valdžia laikėsi tos nuomonės, kaip angilai ir prancūzai, kad reikia, girdi, ir toliau kariauti.

Taigi beveik visi tada, ypač kareiviai, galvojo, kad esą būtų geriau, jei valdžia būtų Lenino rankose. Visi tada buvo susidomėję, kokios taktikos laikytųsi Leninas, jei valdžia patektų į jo rankas. Taigi įvairių Rusijos gyvenančių tautų delegatai dažnai užėdavo pas patį Leniną pasiteirauti rūpimais klausimais. Ir man pačiam teko vieną dieną nuvykti pas Leniną ir pasiteirauti, kaip jis žiūri į Lietuvos padėtį. O jis tada atsakė, jog lietuviai, jeigu jie patys pageidauja, galėtų turėti savo nepriklausomą valstybę. Tokiais pat reikalais

buvo nuvykę ir latviai, ir estai, ir ukrainiečiai; ir visiems Leninas atsakė panašiai. O kai buvo nueita tokiais pat klausimais pas A. Kerenskį, tad jis visiems atsakydavo, kad galės turėti tik vadinamąją savivaldą, o dėl karo pasakydavo, kad jis turi būti ir toliau tęsiamas, taigi negali būti jokios separatinės taika.

Čia tenka pasakyti, kad tais laikais niekam neatėdavo į galvą mintis, kad Lenino sudarytoji valdžia netolimoj ateity išugdys naujos rūšies komunistinių buržujų, pristeigs vadinamųjų kolchozų, persekios visokias žmonių titybas ir sukurs vadinamųjų ateistų titybą, skleidžiamą ypač mokyklose. Kai kas iš vadinamos Dumos atstovų patarė A. Kerenskiui laikytis panašių pažiūrų, kaip Lenino, į karo baigimą ir atskirų Rusijos gyvenančių tautų tvarkymą, bet jis griežtai nesutikdavo su tokiais pasiūlymais. Todėl savaime suprantama, kad Lenino šalininkų, ypač kariuomenės tarpe, būlėtų turėti savo nepriklausomą valstybę. Tokiais pat reikalais

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

STOCK MAN

Interesting and challenging position involving many varied duties. Stock maintenance, shipping, receiving and porter functions. Will exercise a large degree of control and responsibility. No experience necessary. Monday thru Saturday 8:30 A. M. to 5:30 P. M. Northside location. Salary open. Must be bondable.

CALL MR. PAVA
334-0077

būtų rūpinęsi kokią nors taisyklę sudaryti, ir įvairiems tautų delegatams būtų pažadėjęs dauti autonomiją ar nepriklausomybę, tad iš tikrųjų nebūtų buvę jo voldemiro nuvertimo ir patys komunistai nebūtų galėję isitvirtinti Rusijos žemėje. Taigi A. Kerenskio valdžia paruošė palankią dirvą komunizmui įsigalėti.

A. Kelmūtis

TRUMPAI

— Prof. Jokūbas J. Stukas, Mountside, N. J. vadovauja Seton Hall universiteto radijo stoties (FM 89.5 mg.) lietuvių kultūrinei programai anglų kalba. Girdima pirmadieniais 8:05 — 9 val. vakare.

— Antanas Šepulis, Weston, Ont., Canada, Naujiųjų vėjauš proga nupirko įvairių knygų už 20 dol.

— Raimondas Merkys dirba projektuotoju architektūros bendrovėje, taip pat Dr. Vlado Šimaitis nekilnojamo turto tarpininkavimo įstaigoje. Veiklos skautuose ir kitose organizacijose.

— Jonas Samaitis dirba National Lead Co izoliuotame brangiųjų metalų, naudojamų industrijoje, skyriuje, — tos bendrovės Fort Knox. Jis kasdien sunaudoja nemažus kiekius aukso, platinos ir kitų brangiųjų metalų, juos suldydamas su kitomis medžiagomis tikslu padaryti junginius, naudojamus šių laikų modernioje industrijoje.

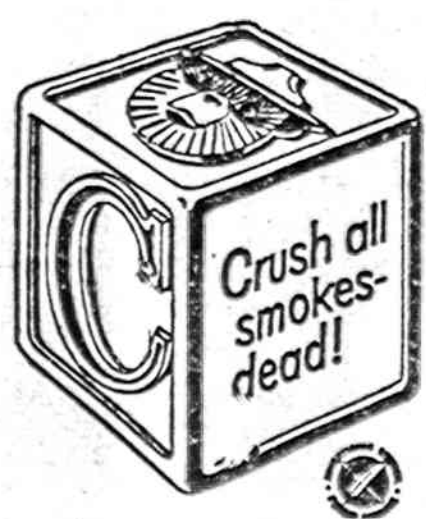
— Standien (7.29) 7 val. vakare Marquette parke, prie 67 ir Kedzie įvyksta viešas ir nemokamas koncertas. Ruošia Čikagos Parkų Distrikto, bendradarbiaujant su profesionalių muzikų unija.

— Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje, 4012 Archer Ave., nuo liepos 22 iki rugpjūčio 16 d. vyksta lietuvių moterų rankomis išsiuvinėtų bei austų medžiagų paroda. Šią parodą suorganizavo ponios Marija Kraučionienė ir Paulina Vaitaitis. Be to, ligi rugpjūčio mėn. 15 d. galima ten pat pamatyti Mrs. Rowland Kilburn antikinių lėlių parodą. Įėjimas nemokamas.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Padidins lėktuvų išskridimų skaičių

Iš Midway aerodromo dabar per dieną išskrenda 38 lėktuvai. Aerodromas yra apmūrytas, mažai naudojamas. Tuo drome vis didėja O'Hare aerodrome trafikui palengvinti, daromi žygiai: kai kurie iš jo išskridimai perkeltami į Midway, kur išskridimų skaičius padidinamas iki 83.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

METAL FAB LAYOUT

\$3.43 to \$4.17
SHEAR OPERATORS
\$2.57 to \$3.27

PRESS BRAKE HELPERS
\$2.62 to \$3.27
HELPERS
\$2.62 to \$3.61

Liberal company benefits.
Overtime.

SMECO INDUSTRIES

4800 SO. HOYNE AVE.
CHICAGO, ILL.

Interview 8:00 A.M. - 11:00 A.M.

IMMEDIATE OPENINGS.
MECHANICS
(Night Shift)

Openings in Cicero, Ill. and East Chicago, Ind.
Contact AL TABB
D & L TRANSPORT
522-1500

Immediate Opening
EXPERIENCED MIG WELDER
Steady work. Good starting salary.
Apply
THYBAR CORPORATION
913 So. Kay, Addison, Ill.
Phone 543-5300

TIPIST — Male or female for traffic dept. office. Traffic exp. not necessary but helpful. Typing is a must. Very good working conditions.
BERKSHIRE FOODS
4600 So. Packers.

SHIPPING CLERK
Must be experienced
Top salary.
722-2121

ŽVAIGŽDĖMS SCENOSE

Geras scenos veikėjas yra pirmoji sąlyga sėkmingai teatro pradžiai. Jis iškelia męgėjų ir žvaigždžių, išaugina abejių publiką nuolatiniams męgėjais, kurie drauge su artistais per gyvena scenos burbulo žavesį. Artejan teatro sezonui, jau dabar reikia parinkti veikalus. Naujienose yra galima gauti naujausius teatrui leidinius.

Antanas Rūkas, VEIKALAI SCENAI. Gražiai išleista, kietais drobės viršeliais, 180 psl. knyga. Joje du vaidiniai: "Bubulis ir Dundulis", 3 veiksmų linksma nutikimas, taip pat "Svajonių Salis", 5 veiksmų vaidinimas jaunimui ir suaugusiems. Kaina 4 dol. Puikus leidinys kiekvienam knygos mėgėjui.

Anatolijaus Kairio trys knygos: VIŠČIUKŲ ŪKIS, 3 veiksmų satyrinė komedija, premijuota Čikagos Scenos Darbuotojų S-gos, kietais viršeliais, kaina 1.00 dol.

DIAGNOZė, 3 veiksmų komedija iš lietuvių gyvenimo Amerikoje. 150 psl., kaina 1.00 dol.

LAISVĖS MEDIS, 4 v. istorinė pjesė. 120 psl., kaina 1.00 dol.

Tegul šie ir kiti scenos veikalai būna aktinui gyvūti esančioms scenos męgėjų grupėms ir impulsu naujiems žaidimams, kad lietuviškas žodis, pagarbiai ir didingai ištartas, scenose, išliktų gyvas Lietuvos aini kalboje ir širdyse.

NAUJIENOS,
1739 So. HALSTED STREET,
CHICAGO, ILL. 60608

PARDUODAMA pilna Lietuviška Enciklopedija ir foto aparatas — Leica C-3. Viskas naujam stovyje. Skambinti 922-5507 po 4 val. popiet.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

700 AKRŲ, MODERNŲS NAMAI, 7 sūliniai ir vienas šulinys laukų laistymui. Pinta tvora. WILLIAM F. CARLIN, CLEAR LAKE, MINN. 55319

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TĘTYK SKAITYK

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

Always hold matches till cold.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

MAIDS

FULL OR PART TIME.
STEADY YEAR ROUND WORK.

ROOM INSPECTRESS

MIDDLE AGE.
EXPERIENCE.
Salary open. Full time steady job.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.
SCHILLER PARK Tel. 678-4800

SWITCHBOARD - TYPIST
References. Top salary.
CALL 722-2121

STATISTICAL TYPIST — \$650 a top loop firm's comptroller wants a gal who will be doing other things besides typing company financial statements. Profit-sharing plus all benefits. 9-5 and no tax season.

CAREER COUNSELLORS.
333 No. Michigan 346-1744.
1051 No. Rush 943-6210
Employment Agency

COMPUTER OPERATOR
Key punch experience or 30 W. P. M. typing, bookkeeping. Hours: Afternoon and nights. Full or part time. High starting salary and paid benefits. Call Mr. Jansinsky or Mr. Einhorn. 824-3189.

DESPLAINES MOLDING
1415 Redeker Rd., Desplaines, Ill.

IMMEDIATE OPENINGS
MAIDS
HOURS FROM NOON TO 8 P. M.

Steady work. Salary open.
Bondable. Transportation furnished if needed.

RAMADA INN

3939 N. MANNHEIM RD.
SCHILLER PARK
Tel. 678-4800

TYPISTS
3.88 PER HOUR
Large company moving into one of the Loop's new skyscrapers needs typists. Immediate openings. Company is desperate. Call

Mr. SCHROEDER, 625-0120
2400 N. Harlem, 2nd. Elmwood Pk. BEST PERSONNEL

IBM COMPOSER OR TYPIST
Accuracy more important than speed. Various other duties in print shop.
Call DA 8-0778

GIRL FRIDAY
One girl office. Pleasant working conditions. Light typing. Only interested in girl who basically wishes to own her own business. She will run everything.
436-6970

MICHIGAN AVE. — TYPIST
Average skills. Good appearance. \$520 mo. + benefits + plush office
PROFILE
140 N. STATE 641-0540

EXPERIENCED BOOKKEEPER
Shorthand and general office worker. 5 day week.
Good salary.
Good transportation.
CALL 626-1310

MISCELLANEOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai

PARDUODAMA pilna Lietuviška Enciklopedija ir foto aparatas — Leica C-3. Viskas naujam stovyje. Skambinti 922-5507 po 4 val. popiet.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
10% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.

SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

700 AKRŲ, MODERNŲS NAMAI, 7 sūliniai ir vienas šulinys laukų laistymui. Pinta tvora. WILLIAM F. CARLIN, CLEAR LAKE, MINN. 55319

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
IR TĘTYK SKAITYK

Lietuviai taipgi perka ir parduoda ir progas sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

Always hold matches till cold.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, žemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS IR ŽEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIMS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISIEMS DRAUDIMO REIKALAMS

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX.

LEONAS REAL ESTATE

2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

PARDUODAMAS ir žiemos metu gyventi tinkamas, 6 kambarių namas lietuvių apylinkėje. Sklypas 150x170 pėdų ir aptvertas geležine tvora. Kaina \$9,800. 16069 Center Ave., Union Pier, Michigan.

MORO BUNGALOW, 6 kamb., įrengtas 1920 m., 60-ta ir Francisco. 1½ AUKSTO, 6 ir 5 kamb. modernūs butai, modernios virtuvės ir vonios, įrengtas sklypas, prie pat Maria Aukšt. mokyklos.

NAMAS IR TAVERNA ramioje, bet pelningoje Brighton Pk. vietoje. 4 PO 4 MŪRINIS. Centralinis šildymas, garažas, geros pajamos. Gera vieta, Prigton Parke. 2 PO 4 MŪRINIS tik 19,900 dol.

ŠIMAITIS REALTY
NOTARY PUBLIC, INCOME TAX, INSURANCE
2737 W. 43rd STREET
CL 4-2390

PERKAME, PARDUODAME, MAI-NOME įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskola, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2638 WEST 59th STREET
Prospect 8-5454

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namų apšildymo pečius ir air-conditioning ir naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogu rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami. Turimi leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.

Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave.,
CHICAGO, ILL. 60609
Tel. VI 7-3447

A. ABALL ROOFING
Įkurta prieš 50 metų

VISOKIUS STOGUS, rinas ir nutekamuosius vamzdžius sutaisome arba naujus įdedame.

KAMINUS išVALOME ir pataisome. Nudžiusiems rinas ir atliekame "tuckpointing" darbus. Esame apdrausti, visos darbas garantuojame.

Skambinkit
LA 1-6047

Įkainavimas veltui, kreipkitės bet kada

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGINYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagen, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas užs. ir vietines gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyręs mechanikais, vilkikas.

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilai, šaldytuvai, maistas, pinigai.

help your
HEART FUND
help your HEART

Savo naminę vaistų spintelę reikia nepaprastai svariai ir tvarkingai užlaikyti, kaip žinome, vaizdelyje parodytas išimti visas bankutes ir nuplauti lentynas; patikrinti visus užrašus, kad neįvyktų klaidų, nes vaistų suvartojimas gali būti fatališkas. Patikrinti, kokių vaistų trūksta ir juos papildyti, kad būtų bet kokiame netikėtumui pasiruošęs.